

Barris, veïns i cristians ✕ Banca ètica, l'alternativa a la banca tradicional

ENTREVISTA A LA TEÒLOGA BEGONYA PALAU ■ ■ L'ESGLÈSIA A BENÍN

ACCIÓ,
FE I
INSPIRACIÓ

Salillum

5€

CCO
ACCIÓ
CATÒLICA
OBRERA

CRISTIANS

PER UNA POLÍTICA TRANSFORMADORA

N° 2 TARDOR 2015 5€
ACCIÓ, FE I INSPIRACIÓ

Salillum és una publicació semestral d'Acció Catòlica Obrera que informa sobre temes vinculats amb l'Església de Jesús i el món del treball i que es distribueix entre la militància, simpatitzants i subscriptors. L'opinió d'ACO la trobareu a l'editorial, la resta d'opinions seran responsabilitat de les persones entrevistades o autors dels articles.

Editor: Acció Catòlica Obrera

Consell de redacció: Joan Francesc Cánovas, Quim Cervera, Ton Clapés, Montse Forcadell, David González, Joan Andreu Parra, Àngela Rodríguez, Cèlia Santiago.

Consell editorial: Fina Faidella, Josep Pascual, Francesc Romeu, Mercè Solé, Xavier Such.

Col·laboradors: Marc Andreu, Silvia Fuentes, Fernando Rivas.

Rúbriques: Leandro Sequeiros

Fotografia contraportada: Sergi Cámara.

Fotografies: Dani Bueno, Mundo Negro.

Il·lustracions: Fabio Almeida i Natxy Flores.

Correcció lingüística i traducció: Helena Antó, Ignasi del Blanco, Josep Pascual, Ramon Porti, Josep M. Romaguera, Conxi Yuste

Disseny original: David González

Maquetació: Enric Vidal

Impressió: Cevagraf, sccl

Dipòsit legal: B1782-2015

ISSN: 2385-5762

ACCIÓ CATÒLICA OBRERA
C/ Tapioles, 10 08005 Barcelona
T 93 505 86 86 www.acocat.org

Temps de política, en majúscules

Des de la primavera estem immersos en un cicle electoral que ha encadenat municipals, autonòmiques i, aquest desembre, generals. És temps de política i hem de demanar als nostres representants que sigui política d'altura. És temps de recordar que progrés no és acumular béns, sinó "recerca de la veritat, el bé, la bellesa, la justícia i la igualtat", com assenyala José Laguna al molt recomanable Quadern de Cristianisme i Justícia, *Trepitjar la lluna. Escatologia i política*.

En el segon número de *Salillum*, situats ja de ple en el nou curs amb la prioritat "Passem de la indignació a l'acció alliberadora", hem volgut prestar atenció a aquells cristians que, sense venir de la política professional, han decidit fer un pas endavant i entrar a les candidatures. Més enllà del color polític, creiem que era oportú indagar en les motivacions i en allò que sustenta fer aquesta opció.

"El Regne de Déu és una promesa futura i, alhora, una realitat ja present", ens recorda Laguna. "El cel només pot esperar per a aquells que a la terra gaudeixen del favor d'una vida resolta". És cert que tenim corrupció, dictats del mercat, deliberada confusió ideològica... Però els cristians creiem en un Déu que allibera i que ens anima a avançar de la queixa necessària a la praxi esperançada, donant resposta als crucificats d'avui en dia.

La política no només s'articula a les institucions, sinó que la nostra manera de consumir, de relacionar-nos, d'encarar la feina, d'optar pels últims, té un pes rellevant i és on germinen opcions alternatives a les dictades per un món globalitzat. Opcions petites i febles, sí, però no menys que el gra de mostassa que s'assembla al Regne de Déu. ■

Ets lliure de compartir i adaptar els continguts de *Salillum* (llevat que indiquem el contrari) indicant l'autor i la procedència i distribuint-lo amb una llicència igual que aquesta. No es permet un ús comercial de l'obra original ni de les possibles obres derivades. Llicència de Creative Commons Reconeixement-No Comercial-Compartir Igual (by-nc-sa)

creative commons

Amb el suport de

BARRIS, VEÏNS I CRISTIANS

Per **Marc Andreu**
Imatges **ACO**

Al principi, van ser els cristians. No només. Però és just destacar que en els orígens d'un actor important i alhora poc reconegut de la història contemporània de Catalunya com és el moviment veïnal hi ha la petja d'un altre col·lectiu igualment poc considerat per la historiografia: els cristians de base. La presència de capellans, religioses, parroquians i, sobretot, de militants de moviments com la JOC, l'HOAC i l'ACO és clau per entendre els orígens i la història, des de mitjan segle XX i fins avui, de les associacions de veïns als barris de Barcelona i la seva àrea metropolitana.

Tot i que la genealogia del moviment veïnal té arrels en el món popular, cooperativista, llibertari i ateneístic d'abans de la guerra civil, és amb la vaga de tramvies de 1951 que es va produir una inflexió que va renovar les formes de dissidència obrera tradicional a Barcelona. Es van sentar les bases d'una nova acció popular i urbana que va incloure lluita obrera i política amb acció veïnal i ciutadana. I en aquella gènesi hi van ser militants cristians com el poblenoví Lluís Estrada: «A la vaga de tramvies hi vam participar molts de

l'HOAC, amb gran sentit d'unió i solidaritat. Ens va servir per perdre la por. La policia em va interrogar. I el bisbe Modrego em va rebre i en un to de desconfiança em va dir: “*Si lo han detenido es porque algo habrá hecho*”».

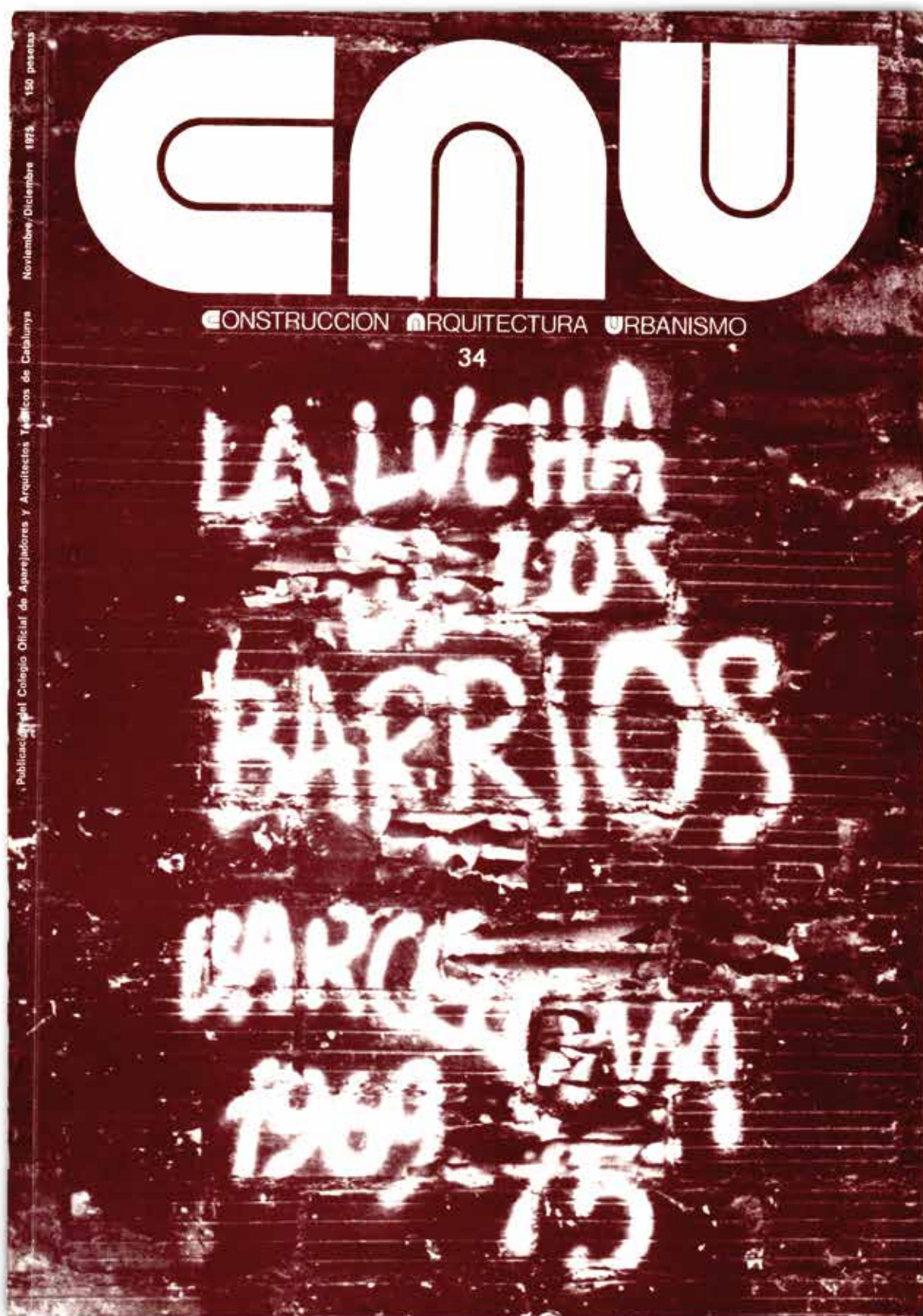
Molts catòlics van contribuir a establir xarxes de solidaritat entre veïns i gent immigrada que durant el franquisme es va establir en barris perifèrics.

Aquest *algo* que feien molts militants cristians era entendre la ciutat i el barri, a banda del treball, com a «lloc natural de compromís i d'acció». Així ho explica l'historiador Emili Ferrando a *Cristians i rebels*, on apunta com molts catòlics van contribuir a establir xarxes de solidaritat entre

veïns i gent immigrada que durant el franquisme es va establir en barris perifèrics. La denúncia de les carències en habitatge, escoles, ambulatoris, clavegueram, urbanització de carrers i places..., i la necessitat de plantar cara en moltes lluites veïnals va portar que, des dels anys 60, es promoguessin organitzacions de barri a partir de centres socials o parroquials i de nuclis de militants jocistes, sindicals i polítics antifranquistes, singularment comunistes. Tot plegat va acabar en la creació de comissions de barri i associacions de veïns que, al tombant dels anys 70, van constituir un gran moviment popular que va posar el franquisme contra les cordes, va marcar l'agenda de la transició i després va contribuir –i contribueix encara, conjuntament amb altres actors– a construir la ciutat democràtica.

Sense negar la petja del PSUC, Bandera Roja i altres partits, el paper dels independents –no militants, exmilitants o militants sense obediència orgànica; i molts d'ells catòlics de base– és clau per entendre tant la pluralitat o *ecumenisme* de les associacions de veïns ▶

Portada de la revista CAU evocant les lluites dels barris en el tardofranquisme. Va ser la revista del Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Catalunya i Balears i va deixar d'editar-se el desembre de 1982.

El llavors alcalde de Barcelona, Joaquim Viola, amb l'Associació de Veïns de Poblenou (1975)

Manuel Vital, un lluitador veïnal molt implicat a Nou Barris, en una protesta va segrestar un autobús de la línia 47 (1978)

- ▶ com la seva història, la seva supervivència en èpoques de crisi i la seva vigència actual. Perquè la tenacitat i el compromís militant prolongat en el temps i arrelat en realitats properes i concretes, sovint allunyat dels focus de protagonisme, són característiques pròpies i compartides, en general, pels militants cristians i pels activistes veïnals.

Són nombrosos els exemples de llavors cristianes al moviment veïnal. A La Florida, a l'Hospitalet, Jaume Ribas va presidir un Centre Social creat el 1960 per gent de la JOC, l'ACO i altres organitzacions. El 1962, al nucli barraquista de Jesús i Maria, a tocar de Montjuïc, es va crear una cooperativa amb l'objectiu d'aixecar pisos decentes (finalment es van fer al Prat) i que denunciava la seva situació a través del butlletí *Ideal*. Una capçalera, *Ideal*, lligada a la parròquia de Nostra Senyora del Port, on va estar vinculat l'escriptor Paco Candel, que també va ser el portaveu del Centre Social de Can Tunis, entitat aixecada en un barracó construït el 1961 per tres militants de la JOC. També en una barraca es va

crear el 1964, sota protecció de Càritas, el centre social del Camp de la Bota. I entre veïns d'aquest barri (després traslladats a La Mina) van treballar els escolapis Francesc Botey i Josep M. Monferrer i les franciscanes Rosario Martínez, Blanca Moreno, Maria Retegui i Arantxa Múgica.

Amb la vaga de tramvies de 1951 a Barcelona es van sentar les bases d'una nova acció popular i urbana que va incloure lluita obrera i política amb acció veïnal i ciutadana.

L'historiador Ivan Bordetas ha establert els orígens del moviment veïnal a Catalunya en les xarxes socials i familiars de la immigració, en nuclis parroquials i catòlics progressistes i en

grups de joves i d'activistes obrers, sindicals i polítics antifranquistes. En bona mesura, les mateixes arrels de Comissions Obreres. I és que, com apunta el també historiador Xavier Domènech, l'origen i desplegament del moviment obrer sota el franquisme va ser paral·lel a l'organització del moviment veïnal: «En el fons, malgrat el caràcter interclassista que prendrà el moviment veïnal posteriorment, provenien ambdós d'una mateixa problemàtica, la de classe, que si en un espai lluitava pel salari productiu, en l'altre lluitava pel salari social. Eren dues cares de la mateixa moneda».

Jaume Botey sintetitza bé la influència catòlica al moviment veïnal quan diu que «arrelades en els seus barris i parròquies, les comunitats cristianes populars van jugar un paper destacat en la creació de les associacions de veïns i en la seva orientació clarament antifranquista». A Barcelona, aquesta col·laboració s'exemplifica en les parròquies de Sant Medir, a Sants i la Bordeta; de la Preciosíssima Sang, a Sant Antoni i Esquerra

L'alcalde de Barcelona el 1974, Enric Masó, visita diversos barris acompanyat de la premsa. Foto: P. Encinas

JOC, ACO, JOBAC

de l'Eixample; de la Mare de Déu de Montserrat, al Guinardó; de Sant Andreu; de Santa Engràcia, Trinitat i Verdum, a Nou Barris; del Carmel; de Can Clos; de Nostra Senyora del Port, a la Zona Franca; del Besòs; del Bon Pastor, i del Sagrat Cor i de Santa Maria del Taulat i Sant Bernat Calvó, al Poblenou. El cas del Sagrat Cor és singular perquè va acollir el naixement de les associacions de veïns del Besòs i Maresme i va ser també lloc de trobada clandestí de la comissió de barri a partir de la qual va néixer, el 1972, l'AV Poblenou. Activistes fundadors d'aquesta, com Josep M. Huertas i Josep M. Prochazka, estaven vinculats a l'arxiprestat de Santa Maria del Taulat i a la seva emblemàtica revista *Quatre Cantons*, que ja entre 1963 i 1968 s'havia editat sota els auspicis de Jaume P. Sayrach. El mateix capellà que fundaria després *Grama* a Santa Coloma de Gramenet i que seria regidor pel PSUC a les ordres de l'alcalde i capellà Lluís Hernández, un altre activista veïnal.

Si ben conegut és que CCOO es va fundar el 20 de novembre de 1964 a l'església de Sant

La capacitat d'influència dels moviments apostòlics obrers a finals dels anys 60, quan es vertebrava el moviment veïnal, va ser molt gran. N'és una prova que el 30 de juny de 1968, en un acte a Montjuïc, la JOC va reunir 4.000 persones. També és una dada destacable que el 1965 l'ACO tingués 500 militants agrupats en 40 equips a Barcelona i la seva àrea metropolitana, segons certifiquen Joan Bada i Oleguer Bellavista a ACO. 50 anys de militància obrera i cristiana. Entre els materials de formació que treballaven els grups i que van ser editats el curs 1969-1970 hi havia «Jesucrist», «Missió de l'Església», «Família», «Revisió de vida», «Camins lents per a l'evangelització», «Lluita obrera» i... «Barri». Igualment significatiu és que, quan la JOC va patir la seva crisi a principis dels 70, molts militants van deixar el moviment per implicar-se en una extrema esquerra que va impulsar les comissions obreres juvenils... i les comissions de barri. El 1974, per mirar d'omplir el buit deixat per la crisi de la JOC a Catalunya, va néixer la JOBAC: Joves de Barris Cristians. Els barris. Sempre els barris.

Medir, ho és menys que la parròquia regentada per Josep M. Vidal Aunós fou el vèrtex del naixement, el 1970, del Centre Social de Sants. El de la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat és un cas similar, com explica el periodista Jaume Fabre: «El 1967 es creà Joves Amics del Guinardó, un moviment influït pel PSUC, que va ser important en la formació de dirigents veïnals que actuaren els anys posteriors. També a mitjans d'aquella dècada va néixer el Centre de Cultura Popular Montserrat. Paral·lelament, en els mateixos locals hi havia el Cercle Catòlic, on Josep M. Huertas es va ficar de ple». Persona clau en aquesta moguda va ser el vicari Frederic Prieto (que ho va ser, entre 1965

La tenacitat i el compromís militant arrelat en realitats properes i concretes, són característiques pròpies i compartides pels militants cristians i pels activistes veïnals.

i 1970, abans de penjar els hàbits, marxar a Cornellà a impulsar el moviment veïnal i ser escollit, el 1979, alcalde pel PSUC). Ell va establir contacte amb Huertas, una relació que va donar els fruits que Prieto explica així: «No sé si va ser per casualitat, a mi no m'ho sembla, però és curiós que jo acabés contribuint a la creació de la comissió de barri i ell es convertís aquells anys en el periodista dels barris». Alguna cosa hi devia tenir a veure aquesta reflexió de fons escrita el 1975 a El Ciervo pel jesuïta madrileny José María Llanos: «El clero de las ciudades descubrió que había suburbios y en ellos, reconozcámoslo, que no en las aldeas, la Iglesia del compromiso, del adelanto y hasta de las imprudencias benditas». ■

Milers de treballadors, molts d'ells dels barris de la Sagrera i Sant Andreu de Barcelona, van treballar a l'espai que avui ocupa el parc de la Pegaso (1975).

ECOLOGIA I MÓN OBRER

Per Leandro Sequeiros

Fa 25 anys vaig viure a la ciutat de Huelva. Una ciutat molt peculiar. Als anys seixanta s'hi va instal·lar un potent pol de desenvolupament industrial especialitzat en la producció de productes químics. El *polo* –com l'anomenen a Huelva– va atraure una gran quantitat d'obrers que hi van trobar feina, llar, estabilitat i una vida més confortable. La ciutat va incrementar significativament la població, i la província, entre les mines del cinturó pirític i el pol químic va conèixer una època pròspera.

Però aviat van ser evidents els inconvenients del pol industrial: la contaminació química de l'aire, les terres i el mar va afectar aviat la població: afeccions respiratòries que en alguns casos derivaven en càncer. Quan van començar les protestes, alguns empresaris del *polo* van dir que s'emportarien les empreses a una altra banda. Això condemnava molts treballadors a l'atur.

Llavors ens vam trobar davant d'un dilema: el de l'ecologia i el món obrer. S'hauria d'optar per mantenir la feina de moltes famílies passant per alt les seqüeles del pol industrial per a la salut; o al contrari, donar prioritat a la salut i a la puresa ecològica de l'entorn, cosa que comportaria tancar moltes de les empreses i deixar molta gent a l'atur.

LEANDRO SEQUEIROS SAN ROMÁN (Sevilla, 1942)

Doctor en Ciències Geològiques i catedràtic de Paleontologia. Ha estat professor de Filosofia de la Naturalesa i de la Ciència a la Facultat de Teologia de Granada. Jesuïta i membre de l'Equip d'Ecologia de la Companyia de Jesús a Espanya. Càtedra Ciència, Tecnologia i Religió de la Universitat Comillas (Madrid).

Davant d'aquest dilema, la política dominant (la del desenvolupament sostenible) ha estat aquesta: introduir tecnologies que mitiguen l'emissió de productes tòxics, accontentar la població, seguir guanyant diners i mantenir així els llocs de treball. D'aquesta manera es considerava saldat el conflicte entre ecologia i món obrer. Aquest és un cas concret del que ara s'anomena "desenvolupament sostenible": un tipus de desenvolupament que manté el sistema i no hipoteca les generacions futures.

Aquesta és una solució tecnològica que no va a l'arrel del problema: la manera d'entendre el desenvolupament, l'economia, el món del treball, la tecnologia, el control de les grans corporacions i el sistema financer en el bé comú.

Justament aquest és el cor de la Carta encíclica del papa Francesc *Laudato si' (Lloat sigueu) sobre la cura de la casa de tots*, datada el 24 de maig de 2015 i publicada el 18 de juny d'aquest any. El Papa denuncia el model de societat basat en el diner que provoca l'empobriment de grans masses de població: els obrers, els pagesos, els indígenes, les minories... El Papa demana solucions més radicals. El Papa fa l'ullet al que avui se sol denominar com a Ecodesenvolupament, un tipus de gestió global del planeta que té com a prioritat el bé comú de la societat i sobretot el bé dels més vulnerables (i no pas el benefici), la justícia ambiental (i no el desenvolupamentisme) i un progrés contingut (i no un creixement il·limitat). ■

ÆTERNO · DEO · VIVO · ET · V

BEGONYA PALAU (BARCELONA, 1969) COMBINA DIVULGACIÓ I ESTUDI AMB ACCIÓ APOSTÒLICA. TEÒLOGA DEDICADA A LA DOCÈNCIA EN DIFERENTS INSTITUTS SUPERIORS DE CIÈNCIES RELIGIOSES, ACTUALMENT A L'ISCREB DE BARCELONA I L'ISCRVIC DE VIC, I A LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA. ▶

"La dona és un món desconegut a l'Església"

Per Ton Clapés
Imatges Dani Bueno

Entrevista a
BEGONYA PALAU

La seva pertinença a la comunitat del seminari del poble de déu, que té com a “missió carismàtica formar batejats perquè cadascú trobi la seva vocació en la comunió de l'església diocesana”, l'ha portat a realitzar diferents tasques pastorals; com, per exemple, portar pràcticament una parròquia en un poble del pirineu, amb la col·laboració d'una altra dona, membre com ella de la comunitat

És aquest el camí que haurà de seguir l'Església, per la manca de capellans, però també pel propi convenciment?

Certament s'han d'anar canviant coses. El papa Francesc ja va per ací. Com s'ha de fer? Ho haurem d'anar esbrinant i reflexionant entre tots. És evident que el model pastoral d'unes parròquies portades per un únic mossèn, que no és interpel·lat per ningú i que no viu amb ningú, no ha funcionat mai; avui, en ple segle XXI, aquest model ja no és creïble. Hem d'anar cap a un model de col·legialitat, de comunió i de compartir, un model sinodal. Hi haurà d'haver una relació i una complicitat més profunda entre laics i preveres.

Com es va viure l'experiència de portar una parròquia entre dues dones?

En un primer moment la gent pregunta pel mossèn. Però, quan expliques que vius a mitja hora de cotxe i que no sempre podrà venir, tothom ho entén. Recordo especialment les defuncions; l'acompanyament religiós que procuràvem fer... Tinc la sensació que, en molts casos, possiblement una dona arriba més als familiars que un home. En general vam gaudir molt de l'experiència. El bisbe ens deia “les rectores”. Penso que tothom ho va viure amb molta normalitat.

Com a teòloga has estudiat la relació de Jesús amb les dones del seu temps. Resumint-ho molt podem dir que la dona era marginada, però Jesús les tracta de tu a tu, amb dignitat. Més de vint segles després, com ha evolucionat el tracte i la consideració de la dona a l'Església?

A l'època de Jesús la dona es trobava força marginada en l'àmbit religiós. Jesús fa un canvi fort: cerca de quina manera es manifesta la dona. Per això, les dones que es relacionen amb Jesús en el Nou Testament hi surten amb molta força i potència. Després, amb el contacte amb la cultura grega, més aviat masculista, aquest posar en relleu la dona es va esvaint. Crec sincerament que encara avui l'Església no s'ha plantejat seriosament el paper de la dona en l'Església. No em refereixo tant a si la dona fa més carrera que l'home. Vull dir que s'ha de valorar, no tant el paper de la dona, sinó la dona en si mateixa, en la seva essència femenina. Hi ha una mica de por. La dona és un món desconegut a l'Església i no sabem encara qui és.

Hi ha alguna raó teològica que justifiqui aquest paper marginal de la dona en l'Església?

No hi ha cap fonamentació teològica. El Gènesi diu que Déu creà l'home i la dona a semblança seva. En la igualtat dels dos hi ha per tant la imatge de Déu. Què estem fent, doncs, de separar homes i dones, si la imatge de Déu es troba en la relació dels dos? El pensament grec considerava la dona un grau inferior a l'home. Potser l'Església havia d'haver lluitat més en el seu moment per advertir que no era així, sinó ben al contrari. En canvi, en el

matrimoni, l'Església conserva aquesta igualtat entre els sexes.

Però, quan parles del pensament i la cultura grega et refereixes molt al principi?

Sí, ens hem de remuntar als segles II i III. Després, a partir de la pau constantiniana (s. IV), l'Església se sent sovint temptada d'anar de bracet amb el poder polític. Molts cristians enyoren una Església més senzilla i humil i els sants carismàtics intenten recuperar al llarg dels segles allò més essencial de l'Evangeli. Sempre hi ha una tensió entre institució i carisma, i la primera tendeix a anar una mica a remolc. Avui el papa Francesc ha començat a canviar coses, com volent que la institució eclesial doni una imatge molt més segons l'Evangeli.

////////////////////////////////////

El model d'unes parròquies portades per un únic mossèn, en ple segle XXI, ja no és creïble.

Si ara tenim un Papa predisposat, com hauria de ser aquest futur eclesial?

Crec que s'hauria de tornar al “primer amor”, i plantejar-nos si de veritat ens hem posat a seguir Jesús i per què ho hem fet. Preguntar-nos què vol dir seguir-lo com a deixebles; perquè, com podem dir que el seguim sense estar-ne enamorats? Si reduïm la vida cristiana a saber el que és bo o què és dolent, no és això poca cosa? Hi ha molt més: la vida de fe és un encontre personal amb Jesús, i la seva fascinació

provoca un canvi total en la teva manera de moure't. Les Esglésies més joves i amb dificultats, com a l'Àsia o a l'Àfrica, ens donen exemple de per on hauríem d'anar amb la seva vitalitat i entusiasme. Potser hem perdut aquesta vitalitat i aquest entusiasme. Hem de recuperar l'entusiasme i saber quina consagració implica el baptisme; no podem anar a mitges, conformar-nos amb poc.

I la formació, quin paper hi juga?

Hi té un paper molt important. M'adono molt d'això quan vas desgranant i explicant els recursos literaris de l'Evangelí; llavors a la gent se li obre el desig de conèixer més i més, perquè van descobrint que la Paraula és un pou inesgotable d'experiència, de vida. Els evangelis no s'han escrit com un codi de moral, són com l'experiència de vida de les primeres comunitats cristianes, que es delien per explicar a tothom l'alegria que estaven vivint. Sense cap dubte, la formació és imprescindible.

D'ençà que el catolicisme ha deixat de ser la religió oficial quasi obligatòria i ha passat

a ser una opció entre altres, que a voltes tendeix a ser minoritària, es detecta des dels centres de formació eclesials un major interès per aprofundir la fe. ¿És potser allò de "pocs, però convençuts i ben formats"?

Crec que sí. Els temps de crisi solen anar acompanyats d'una certa llum que s'albira a l'horitzó; en aquest sentit són uns temps boníssims. Déu ens interpel·la perquè aprofitem aquest temps de crisi, no tant per queixar-nos dient com haurien de ser les coses -que ja no seran més com en temps passat-, sinó per tirar endavant, ni que sigui a les enfosques.

Curiosament la generació dels nostres avis i pares, que tenien una religió més cultural i social però amb menys coneixements, sembla que hagin transmès millor la fe que els que ara som pares amb els nostres fills, que tenim moltes més capacitats i eines.

La formació ha d'anar acompanyada d'una experiència evangèlica, això és clar. Però tot plegat és un misteri: pots tenir aquesta

experiència evangèlica i transmetre la fe amb tot l'entusiasme del món i, en canvi, els teus fills responen que no els interessa. És evident, però, que ens hem de plantejar una Església més testimonial, amb comunitats vives i pobres. La família eclesial transmet més que la parental. La família parental, la família, ha de tenir una gran consciència de formar part de la família eclesial. De fet, el matrimoni és un sagrament de servei per a la comunitat cristiana i de testimoniatge enmig del món.

L'Església en general i, en particular, els seus centres de formació, han de tenir un paper actiu per tal de donar a conèixer també les altres religions, avui molt presents i visibles en les nostres societats?

S'està fent un treball ecumènic i interreligiós força important, però hem de caminar molt més. Aquí hi ha un tema molt interessant que és el del diàleg; "estic obert que em diguis qui ets tu i et vull conèixer, vull que em donis tot el millor de tu". El diàleg t'obliga a obrir-

El papa Francesc vol que la institució eclesial doni una imatge molt més segons l'Evangelí.

► te i fa que l'altre s'obri també; és una comunió de béns. El diàleg interreligiós és un repte important, és obertura i donació. Hem d'estar molt segurs de nosaltres mateixos, però amb una seguretat que no ha de ser tancament ni posar barreres; "tu t'has d'obrir i jo m'he d'obrir", quan una de les dues parts o les dues alhora tenen por de perdre alguna cosa, aleshores el diàleg anirà coix.

Com a teòloga i professional de l'ensenyament, què penses d'aquell nen que entra en una església, i que en veure un santcris el relaciona amb

////////////////////////////////////

Hem de plantejar-nos si de veritat ens hem posat a seguir Jesús i per què ho hem fet.

un gimnasta, o d'aquell jove de quart d'ESO que va a un museu i no sap relacionar cap escena bíblica amb el quadres que està veient?

Em sabia greu. Europa s'ha quedat només amb una de les potes que li donen el coneixement de la realitat, que és la Il·lustració, però ha eliminat la tradició judeocristiana, i en aquest sentit es nota una mancança cultural important. Hauríem caminat molt bé si haguéssim sabut combinar la tradició judeocristiana i la grecoromana amb la Il·lustració. Hi ha un moment en la història que ens distanciem de les nostres arrels i les deixem de banda. A partir d'aquí el nivell baixa

molt, per exemple el tema de les humanitats a la universitat. La cultura actual és molt tècnica, però es perd una part imprescindible de l'ésser humà, que és reflexionar sobre la pròpia existència en aquest món. Anem a muntar empreses, sí, però, ¿com les muntem o per què les muntem i quin serà el seu objectiu real, a qui afavoriran? La filosofia grecoromana i la cultura judeocristiana donaven pautes importants des del punt de vista de l'ètica i el pensament; ¿què estem fent ara quan decidim que la filosofia es faci només en un curs?

I a cada reforma educativa l'assignatura de religió es modifica.

L'oferta de classes de religió que fa l'Església no és un catecisme; la catequesi s'ha de fer a les parròquies. Personalment trobo important les classes de religió, ho acabo de dir: per aquesta tradició judeocristiana que ens ha configurat com a continent i com a país; és important que la classe de religió ens doni una cultura. Ara bé, si el nen vol optar per saber i aprofundir la fe cristiana, llavors que vagi a la parròquia. L'escola ha de formar des del punt de vista cultural. Els nois han de saber que hi ha religions i n'han de conèixer la història.

Sovint pot semblar que coneixement i raó vagin per uns camins diferents de la religió...

Fe i raó no sols poden anar unides, sinó que hi han anat fins fa molt poc. Hi ha intuïcions fonamentals de l'home que depenen del seu interior i no únicament de la ciència. Hem perdut molt de temps contraposant fe i ciència, quan el que hem de fer és unir-les. Certament no podem

barrejar conceptes. Sovint, parlant de temes bíblics, amics agnòstics em diuen que res és creïble perquè no es pot comprovar científicament. Jo els responc que no estic fent ciència en sentit estricta, que els estic parlant de la

////////////////////////////////////

Déu ens interpel·la perquè aprofitem aquest temps de crisi per tirar endavant, ni que sigui a les enfosques.

Bíblia que té els seus gèneres literaris propis, encaminats a buscar la interioritat de la persona, la seva espiritualitat més pregona. Pots intentar negar aquesta dimensió interior i espiritual de l'home, però arriba un moment que tots necessitem transcendir-nos; la ciència no ens ajudarà a donar sentit a l'existència. S'ha volgut contraposar fe i ciència, per acabar dient que la religió és una mentida. Però, no és cap mentida, és una manera diferent de conèixer la realitat. És veritat que Déu no va fer el món en set dies, però, no és això el que vol dir la Bíblia. Hem perdut el coneixement sapiencial de les coses, aquell que reflexiona sobre l'experiència quotidiana, i hem perdut també molta simbologia, perquè ens hem quedat només amb l'àmbit racional. Però l'important és unificar tots els coneixements per tal d'accedir, no solament a una part de la realitat, sinó a la realitat completa de l'home en el món. ■

Foto: Mercè Solé

Teresa Forcades, en la trobada de Religioses en barris

El proper 21 de novembre s'escau la jornada anual de Religioses i religiosos en barris obrers i ambients populars. Enguany les acompanyarà la Teresa Forcades per aprofundir en el sentit del profetisme i la vida consagrada. ■

Primer Congrés del laïcat a Catalunya, un nou espai de trobada

Els passats 2 i 3 d'octubre va celebrar-se al Monestir de Poblet el primer Congrés del Laïcat a Catalunya. Va ser una trobada en la qual van participar més de 500 persones provinents de les deu diòcesis catalanes, de Mallorca i de Menorca.

L'Albert Dresaire i la Mercè Solé, militants d'ACO, van participar en dos tallers "El món laboral, un espai d'experiència creient" i "Fer més nostra la litúrgia".

Els organitzadors, Laïcat XXI, destaquen que no són cap moviment "sinó un espai de trobada, de suport, de relançament del que ja fan les persones vinculades en moviments, grups i parròquies". ■

Pobresa Zero, redistribuir la riquesa i garantir una vida digna

La plataforma Pobresa Zero que agrupa més de 3.200 entitats ha publicat dotze fronts en la lluita contra les desigualtats "per fer de Catalunya un país més just". Demanen actuar sobre les causes estructurals de les desigualtats "potenciant els poders públics (...) a través de la regulació perquè els mercats treballin també per al benestar comú, amb l'objectiu d'oferir un marc real d'igualtat d'oportunitats, afavorir la redistribució de la riquesa i garantir una vida digna per a tothom". Podeu consultar el manifest en el web: <https://pobresazero.wordpress.com>. ■

Foto: Eulàlia Muntané

Els principis esperança i encarnació d'en Quim Pons

A la 62a Jornada General de l'ACO hem pogut comptar amb el testimoni d'un jesuïta, Quim Pons, ben conegut de la realitat de sofriment per part dels refugiats, els interns dels CIE... Pons va explicar com ha anat formulant l'experiència espiritual enmig de l'acció social.

La ponència és un bon material per introduir-nos en la prioritat de l'ACO d'enguany "Passem de la indignació a l'acció transformadora" i podeu consultar-la a l'enllaç: <http://bit.ly/1XvBxzh>. ■

Foto: Mercè Solé

ACOMPANYAR LA VIDA, DESPRÉS DE L'EXPERIÈNCIA DE LA PRESÓ

Tres militants de l'ACO, entre les quals la Dèlia Viedma amb experiència com a voluntària de presons a Quatre Camins, van veure la necessitat de donar acollida als interns que sortien de la presó ja que no tenien on anar i sovint les famílies se'n desentenien, amb el consegüent risc de tornar a parar al carrer i delinquir. En una mateixa situació de soledat "hi ha moltes persones que encara que no han estat a la presó tenen també problemes de malalties, drogodependències, soledat..., i estan molt a prop de la marginació".

Per això van decidir tirar endavant l'Espai d'Acollida i Ajuda Mútua (EAAM) que funciona fa cinc anys a la parròquia de Sant Francesc d'Assís, al barri Bellavista de les Franqueses del Vallès.

- Què hi feu a l'EAAM?

Les institucions penitenciàries no fan cap mena d'ajuda de reinserció a la societat i en aquest espai els acollim, els escoltem, els acceptem i els acompanyem i, plegats, cerquem sortides a les seves vides, d'una manera global, però de mica en mica i sent ells els protagonistes.

Ens reunim cada setmana dues hores i mitja. Berenem, parlem d'allò que portem al cor, que ens preocupa, que volem compartir. De vegades parlem d'algun tema en concret com la soledat, el dol, les drogues, les malalties, etc. Programem activitats. A final de curs editem una petita revista que es diu *Sin Prisas*.

L'Espai d'Acollida té el suport de la parròquia i està sota el marc legal d'una empresa de reinserció laboral, Dimas, en la qual alguns hi treballen.

- Què us motiva a ser-hi?

Sempre, i cada vegada més, he estat "tocada" per les persones més pobres i marginades: persones que estan al carrer, que tenen problemes amb les drogues, malalties mentals, persones que es troben molt soles, els qui són rebutjats per la societat... L'Evangeli de Jesucrist m'hi porta. I elles també tenen dret a conèixer Jesucrist.

- En què t'ajuda com a persona i com a creient?

He après molt d'ells: a escoltar, a comprendre, a acceptar, a no jutjar, a tenir paciència, a fer-me més conscient de la necessitat que tenen de ser estimats... Són els nostres germans. He sentit el seu agraïment i la seva estima.

M'ajuda a anar de l'Evangeli a ells i d'ells a l'Evangeli i a reconèixer-hi el rostre de Jesucrist.

- Quina experiència de transformació social esteu fent?

És una experiència molt senzilla, no és que hàgim fet una "gran experiència de transformació social" però sí que veiem passes transformadores, actituds de superació i canvi, alguna reinserció laboral, familiar, social, de tornada a la fe, d'ajuda mútua, companyonia i solidaritat i amistat.

- Com és valorada pels participants?

Agraeixen molt ser acollits, escoltats, acceptats i valorats,

estimats. La parròquia i el barri ho veuen amb bons ulls. És un grup més dels que ens reunim a la parròquia.

-Com supereu els moments de dificultat?

L'experiència és positiva, però sí que hi ha dificultats: a alguns els costa expressar-se, o posar-se en marxa, complir allò que s'han proposat, algun enfrontament, abandó... Bé, ja hi comptem... Intentem superar-ho revisant i cercant sortides en l'equip i amb ells mateixos, cercant eines, persones, professionals i entitats que ens poden ajudar, etc., i també en la Revisió de Vida, l'Estudi d'Evangeli, la pregària, en els nostres grups, ja que les persones que formem l'equip, de moment, totes som militants d'ACO. ■

LA REALITAT ECLESIAL I SOCIAL D'UN PAÍS PETIT DE L'ÀFRICA OCCIDENTAL.

L'ESGLÉSIA, EINA DE PAU, A BENÍN

Per Joan Andreu Parra
Imatges **Mundo Negro**

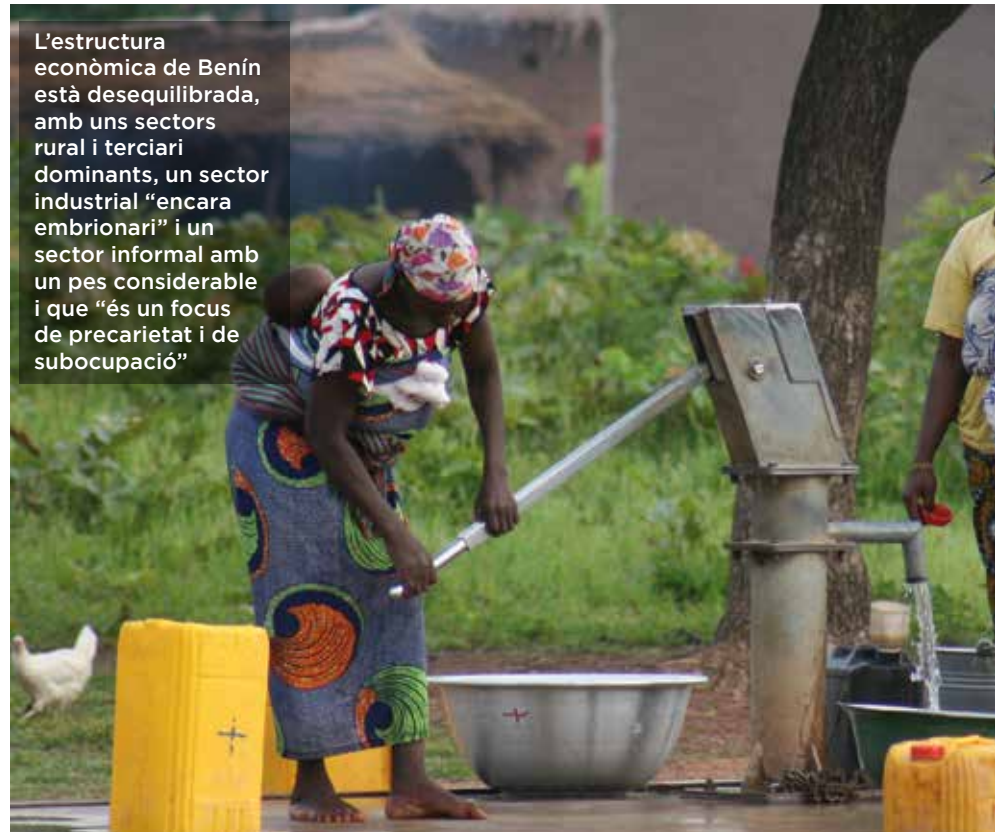

Benín és una república africana, amb deu milions d'habitants, dels quals una tercera part són catòlics. La capital és Porto-Novo, tot i que les activitats econòmiques es concentren a Cotonou. Per conèixer millor la realitat eclesial i social del país hem parlat amb Jules Adanchédé Hounkponou, antic militant de la JOC que va formar part de l'equip internacional de la CIJOC.

L'Església catòlica a Benín “és molt respectada” pel seu sentit inclusiu i pel paper històric que ha tingut i continua tenint a l'hora de “conciliar les divergències polítiques i facilitar l'establiment d'una solució pacífica per sortir de la crisi”.

“La seva missió és sempre la de promoure la pau, la tolerància, la caritat, l'amor al proïsme i la reconciliació entre els fills i filles de Benín”, remarca el Jules.

El Jules recorda la contribució significativa de l'Església

L'estructura econòmica de Benín està desequilibrada, amb uns sectors rural i terciari dominants, un sector industrial “encara embrionari” i un sector informal amb un pes considerable i que “és un focus de precarietat i de subocupació”

catòlica, amb Mons. Isidore de Souza al capdavant, a la Conferència Nacional que el 1998 va permetre a Benín de passar del règim dictatorial revolucionari al règim de la renovació democràtica “sense vessament de sang i en pau”.

En el terreny social l'Església acull tothom, sense distinció de religió, en els serveis públics oferts per centres de salut i hospitals, centres d'acollida de formació i d'espiritualitat, instituts, escoles primàries, col·legis o universitats catòliques.

Moviments d'Acció Catòlica febles

La comunitat cristiana catòlica de Benín expressa i afirma la fe amb “una vitalitat impressionant”. “Els grups de pregària, de devoció a la verge Maria, els moviments

carismàtics i d'altres ocupen un lloc preponderant i compten amb nombrosos membres, al contrari dels moviments i grups d'Acció Catòlica, que pateixen d'una manca d'efectius i potser de visibilitat”.

Els moviments són la Joventut Obrera Cristiana (JOC), la Joventut Estudiant Catòlica (JEC), el Moviment dels Treballadors Cristians (MTC), Fondacio, Escoltes Catòlics, etc. Molts joves militants “esdevenen sal i llum en els seus ambients de vida i de treball i contribueixen així al desenvolupament de la societat”.

És l'exemple del François, electromecànic, que treballa en una societat de transformació d'acer. “Per la seva formació en la Revisió de Vida a la JOC, ben aviat s'ha guanyat la confiança dels seus col·legues obrers, que l'han elegit com a representant del personal per defensar-los”.

Molts joves, però subocupats

Més del 60% de la població de Benín són joves de 15 a 25 anys, tot un potencial, però, en canvi, les tres quartes parts estan subocupats. “El seus ingressos amb prou feines els cobreixen les necessitats financeres de supervivència i no els permeten tenir un projecte a llarg termini”. Tot i que “és veritat que molts joves, els més decidits i aquells que han pogut tenir ajuda financera de les seves famílies o de microcrèdits, se'n surten bé. Però la major part estan desemparats i sempre buscant una situació millor”, conclou el Jules.

En efecte, l'atur a Benín és un fet social creixent que toca una important franja de la

JULES

En Jules és un laic compromès a l'Acció Catòlica, casat i pare de tres nois. Resideix a Benín i treballa a la Universitat Catòlica de l'Àfrica de l'Oest - Unitat Universitària de Cotonou. Va afirmar la fe catòlica a la JOC (hi entra el 1990) i va assumir diverses responsabilitats als nivells parroquial, diocesà, nacional i regional a l'Àfrica de l'Oest.

El 2008 va ser elegit Secretari General i es va incorporar a l'equip internacional de la CIJOC a Roma duent a terme missions de coordinació d'activitats de la xarxa africana de la CIJOC. També va fer formacions de responsables, acompanyants i consiliaris i missions de representació dels joves treballadors davant l'OIT, les organitzacions internacionals d'inspiració catòlica, les instàncies de l'Església local i al Vaticà.

població i planteja nombrosos problemes, entre altres la inserció professional dels joves qualificats, la no-qualificació, la inseguretad a les grans ciutats, etc.

Per fer front a aquest enorme desafiament el govern ha obert diversos projectes per generar ocupació, entre els quals destaca la creació de l'Agència Nacional per l'Ocupació (ANPE), però, segons el Jules, "la gran qüestió és com aquesta política és posada en pràctica i quants joves hi tenen accés i en són beneficiaris".

La mirada europea sobre Àfrica

"Europa mira Àfrica de dalt a baix i no s'estableix una relació d'igual a igual a causa de la

gran distància que hi ha pel que fa al desenvolupament industrial, econòmic i també polític", assegura el Jules.

"Àfrica és vista com la vaca lletera d'Europa pel que fa a les matèries primeres, i el desenvolupament industrial és totalment dependent d'Europa. Si prenc l'exemple del cotó, ¿per què no ajudar els països africans exportadors a instal·lar tota la cadena industrial de transformació del cotó fins als productes acabats?".

"En el pla econòmic Àfrica és vista com un gran mercat de fluxos. Però a la recíproca, no és més que un engany. Si no, ¿per què en matèria de circulació de persones i de béns, Europa aplica unes condicions i normes tan estrictes? L'exemple són les condicions d'obtenció del visat

d'entrada a l'espai europeu. Als africans econòmicament vulnerables se'ls nega el visat encara que reuneixin les condicions requerides".

"En matèria de relacions humanes només l'europeu que té l'experiència de conviure amb un o més africans pot testificar que Àfrica és plena de valors que no té Europa o que potser ha perdut a causa del model de desenvolupament triat".

"Ara que Àfrica vol emergir i desenvolupar-se, em pregunto sobre l'interès d'Europa en Àfrica. Em fa por que el desenvolupament d'Àfrica no es faci efectiu per Àfrica mateixa sinó més aviat per un tercer continent a través d'aliances disfressades o d'adquisicions d'empreses nacionals per les multinacionals estrangeres, sobretot en les estratègies de desenvolupament".

"Àfrica, vetlla!".

Als espais educatius l'Església catòlica inculca els valors humans i de fe "que predisposen a la reconciliació, a la recerca de la justícia en tot i a ser artesans de pau en el seu ambient de vida social i professional", explica el Jules

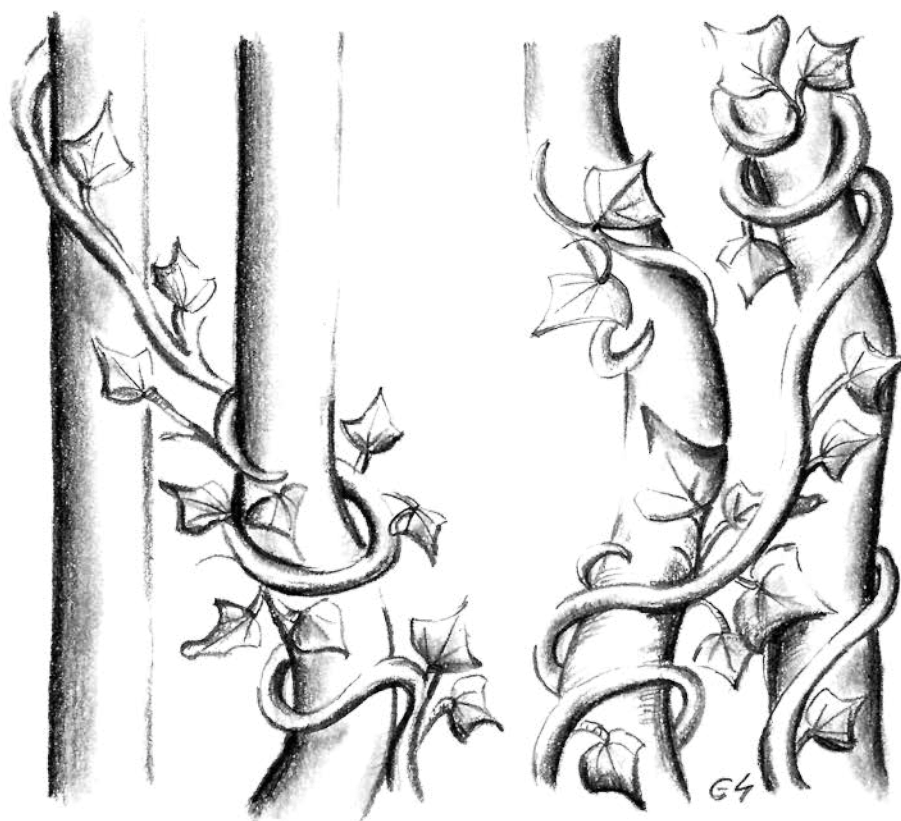

La política, per al qui la treballa

«Un canvi d'època està requerint una transformació radical de la política, que ja no pot limitar-se a administrar l'estancament», afirma el filòsof Daniel Innerarity. En aquesta transició de la vella a la nova política hi estan intervenint nous actors provinents d'altres sectors com l'activisme social.

«Vivim en una democràcia, sens dubte amb limitacions, però de fet molt poc aprofitada. (...) A nosaltres potser ara només se'ns demana que siguem honestos, que no siguem mandrosos, que aprofundim en les situacions, que ens posem al servei dels més febles».¹

En el curs que abordem la prioritat «Passem de la indignació a l'acció transformadora», hem volgut conèixer les raons que han portat alguns militants de l'ACO (com la Mercedes Vidal o l'Antonio Casanova) o altres cristians (com en Jaume Ventura) a donar el pas d'entrar a la trinxera de la política.

¹La política per al bé de tots. Mercè Solé i altres autors. Document d'ACO, n. 17. 2006.

ANTONIO CASANOVA

«Déu impulsa aquest corrent d'alliberament en la història i no podem mirar cap a un altre costat»

L'Antonio té 44 anys, viu al barri de Valdeolleros, a la ciutat de Còrdova, i forma part de l'ACO. «Fill de ferroviari», mestre de ciències humanes, educador social i dissenyador, compagina tot això amb la criança de tres criatures. Treballa com a tècnic d'educació de l'Ajuntament de Còrdova i és membre fundador de la cooperativa La Espiral Educativa on també és docent.

Ha participat a la formació de l'estructura local de Podemos i de Ganemos Córdoba. Actualment és responsable de diverses comissions de Ganemos Córdoba, formació que és la tercera força política de la ciutat i que està a l'oposició amb un acord d'investidura de 51 mesures d'obligat compliment.

L'Antonio s'ha criat a la JOC i ha estat implicat en diferents accions socials de l'associació Córdoba Solidaria i Ecologistas en Acción.

Per què decideixes implicar-te en política? Què hi té a dir la fe, en aquesta implicació?

M'imagino que tots hem viscut aquesta sensació que ens cremava una mica per dins davant la visió d'una injustícia programada, d'una mentida institucionalitzada que provocava tant patiment a les persones. La fe és el millor conductor de l'esperança i crec que molts desitjàvem trobar un full de ruta, marcat per valors i actituds de poder diferents, per subvertir aquesta situació.

En el context d'una contestació social que posa al descobert l'engany, sorgeix l'esperança de noves propostes polítiques que pretenen donar resposta a la vida de les persones. Es plantegen des d'una actitud de servei, com un canvi de mètode que pretén contribuir a apoderar progressivament la ciutadania.

En aquest ressorgir de l'esperança, moltes persones van trobar respostes i, entre aquests, alguns cristians de base i amb consciència de classe ens acostem amb cautela per empènyer aquest fenomen de transformació sociopolític i posar al servei la mediació, el perdó, la reconciliació, el servei desinteressat, les habilitats socials i de treball en grup, entendre què és un procés educatiu...

Què t'hi esperaves trobar des de fora i què hi estàs trobant?

Sempre he participat en organitzacions socials i no polítiques i conec de prop l'Administració. En aquests

espais he coincidit amb persones que formen part de partits polítics. Això fa que no parteixi d'una consciència ingènua.

El paper que hem tingut els cristians de base i altres persones ha estat qüestionar les pràctiques polítiques heretades que aparten la gent. Hem fet grans esforços per limitar els protagonismes i les pugnes personals enfront dels interessos de la majoria de persones.

La política és un terreny on no sempre hi ha netedat i honestedat. La fe ajuda que el compromís sigui ferm en circumstàncies adverses?

El nostre compromís és molt més lliure, no està vinculat a lideratges o estructures sinó que se sosté sobre un sentit més ampli i transcendent de la realitat. Solem ser concrets, constants i compromesos, i d'altra banda no tenim amo. Aquesta forma d'actuar ens fa més lliures; de vegades podem ser incòmodes per als qui se senten o pretenen ser cúpula, però en general no els queda més remei que reconèixer que la nostra responsabilitat i capacitat són de gran valor per a l'organització.

Tradicionalment, des de l'esquerra no s'ha mirat amb bons ulls la militància cristiana o hi havia una certa malfiança. Creus que això està canviant? Has tingut algun problema en manifestar que ets cristià?

Crec que, en general, els

cristians de base ens hem guanyat bastant el respecte a les organitzacions sociopolítiques. Es fuig bastant d'estereotips i prejudicis, i, si es donen, desapareixen aviat en el treball quotidià i el contacte humà.

En general, la nostra dimensió cristiana es mostra de dues maneres, si surt a la conversa l'expresses, sense més, i expliques la teva vivència si els provoca curiositat, i sobretot la comuniquem amb les nostres «maneres de fer» i el nostre estil de vida. Aquesta és, des del meu punt de vista, la més eficaç. Se'ns veu clarament i de lluny que fem una segona lectura de les coses en la majoria de les accions en què intervenim. Crec que se'ns valora, se'ns té en estima i es reconeix la nostra aportació.

Jesucrist insisteix a construir el Regne aquí i ara. De quina manera els cristians poden treballar i comprometre's en aquesta transformació?

Estem immersos en un context d'opressió històric del sistema neoliberal que en el seu propi declivi projecta ombres. Alhora està naixent un nou model de societat com a resposta social global a la injustícia. Aquesta situació està obrint bretxes que alguns creients i no creients comencen a veure com a signes d'esperança. Que es vagin agafant a les seves butaques de poder!, l'any de gràcia del Senyor està començant a obrir-se pas amb una nova consciència col·lectiva que dotarà de llibertat els oprimits.

No és moment d'emascarar-nos en la puresa, la història s'està obrint pas i fan falta molts bracers conscients i compromesos per impulsar-la definitivament. Aquestes noves realitats no posaran fi a totes les formes d'injustícia, és clar, però crearan una nova concepció dels valors i de la cultura, canviant la nostra democràcia fallida per una democràcia radical, més directa i participativa. Si hi som dins podrem aportar la nostra dimensió cristiana de manera positiva, si no hi som és possible que falti un nivell de simbolisme, transcendència i sensibilitat molt necessari.

El compromís dels cristians és molt més lliure, no està vinculat a lideratges o estructures sinó que se sosté sobre un sentit més ampli i transcendent de la realitat.

El moment és ara mateix, estic convençut com a creient que Déu impulsa aquest corrent d'alliberament en la història i no podem mirar cap a un altre costat, hem de submergir-nos-hi i remar junt amb els altres per construir una realitat nova, més justa..

Ets un treballador que també ha patit les retallades. Avui els treballadors tenen poder per revertir la seva situació?

Assistim a un fenomen d'atomització i desafiliació social en tots els àmbits, també en el laboral. Han aconseguit fer-nos creure que les lluites col·lectives no només són contraproduents sinó que les estructures de poder econòmic com l'FMI o el BCE no les permetran. Davant d'aquesta situació estan sorgint iniciatives de construcció internacional de noves realitats obreres a l'arc mediterrani que crec que en un futur pròxim poden tenir rellevància i influència política.

D'altra banda, assistim a un fenomen complex en el qual no només l'atur continuarà augmentant sinó que un treballador actual en la majoria dels casos pertany a un col·lectiu en risc d'exclusió a causa de la seva inestabilitat i sou de vergonya.

Al costat d'això hi ha una recerca de respostes i sortides col·lectives (ocupació cooperativa, mercats socials, experiències de localització econòmica) que estan permetent crear economies paral·leles. Aquestes noves realitats no han de portar-nos a la situació anterior de la crisi sinó que han de superar-la amb nous models econòmics i laborals més vinculats al territori. Estic convençut que encara podem crear nous espais de lluita obrera potser més lliures de dependències.

MERCEDES VIDAL

«La responsabilitat militant i el buf de l'Esperit t'ajuden a donar el pas»

La Mercedes té 34 anys i ha crescut a recer de la JOC des de la confirmació. Militant d'EUiA i Comunistes de Catalunya des de ben jove, a les municipals de maig ha estat candidata per Barcelona en Comú, fet que li ha permès d'entrar al govern de la ciutat de Barcelona amb l'alcaldessa Ada Colau.

Tot i que la Mercedes acaba d'aterrar a la política, ja sabia com funcionava per la part tècnica (és llicenciada en ciències ambientals i treballa des de fa més de deu anys en l'àmbit de l'urbanisme, l'ecologia i la mobilitat sostenible) i des de la lluita veïnal (ha estat molt involucrada en el moviment associatiu dels barris de la Sagrera i Sant Andreu i vicepresidenta durant quatre anys de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona).

Em fa un lloc a la seva agenda atapeïda i ens trobem per

fer un cafè en una terrassa de la Sagrera: «tot plegat és una voràgine». La Mercedes està en un govern amb poca gent i, per tant, ha d'assumir moltes responsabilitats: és regidora del districte Horta-Guinardó, regidora de Mobilitat i consellera metropolitana. Admet que, tot i que «últimament vaig molt mancada d'espais per pensar i per pregar», la fe, el fet de «saber que venim de lluny i que hi ha un projecte» li aporta «un fons i una serenitat».

Per què decideixes implicar-te en política? Què hi té a veure la fe, en aquesta decisió?

Mai m'havia plantejat implicar-me en la política, des de la política: m'agradava la implicació en el món veïnal i estava bé a la meua feina. Però arriba un moment que veus un projecte que t'il·lusiona i que és possible construir un programa entre tots i portar-lo a la realitat.

Em va costar fer aquest pas perquè veus com et canviarà la vida i et fa venir vertigen. El recés que vam fer el grup d'ACO [Aixopluc] em va ajudar a decidir-me. Vèiem aquest procés de confluència com una oportunitat i em preguntava «si tu no, qui?», «si ara no, quan?».

La decisió la prens amb molta por, penses que no estàs preparada, però també molt feliç. La JOC i l'ACO t'ensenyen la responsabilitat militant i ets conscient que fas un pas valent amb molta altra gent alhora. Havia d'assumir que hi havia un moviment que volia que hi prenguéss part. I dius que sí.

Estem en un moment molt il·lusionant i apassionant; sumant forces de progrés amb gent que prové de diverses formacions polítiques i altres que no venim de la política... No tenim por, ja n'hi ha prou de política vella.

Som conscients que des de les institucions no canviarem res, la força continua sent la gent. Els poderosos tenen els lobbies darrere i nosaltres hi tenim la gent.

Quin pes té l'obrerisme en la teua decisió?

Qui més qui menys venim de famílies humils i treballadores que han hagut de batallar molt per guanyar-se la vida. Això més la responsabilitat militant et fa sentir molt a prop de les necessitats i els patiments de la gent. Aquesta responsabilitat col·lectiva que ve de la cultura obrera («organitza't i lluita», «junts ho podem fer») ajuda a fer el pas i també el buf de l'Esperit. Si tens la possibilitat de jugar un paper per canviar les coses, tens l'obligació de ser-hi i l'agafes.

Governar una ciutat, pesa?

Aquest període ha estat molt intens: la campanya, guanyar, posar-nos-hi. Tota aquesta responsabilitat em costa. Som molt conscients de tot el que tenim darrere i d'on venim. És una responsabilitat enorme arribar a governar una ciutat, però també molt bonic perquè estàs a prop de la gent.

Som conscients que des de les institucions no canviarem res, la força continua sent la gent. Els poderosos tenen els *lobbies* darrere i nosaltres hi tenim la gent. No hem de perdre el peu del carrer, del treball, de com es viuen les lluites.

Què t'hi esperaves trobar des de fora i què hi estàs trobant?

Pots preveure quines forces i resistències s'activaran quan intentes canviar alguna cosa. Quan alguna cosa no avança, veus que hi ha poders fàctics i t'has d'intentar moure en aquest espai. Constates finalment que les lluites acaben sent la lluita de classes.

També cal molta cooperació amb altres grups. Il·lusòriament penses que si tu tens quelcom al programa similar a uns altres es podrà pactar. Però no és fàcil arribar a un acord, ja que sovint hi ha càlculs polítics. Penso que ens hem de posar d'acord en un programa que va de necessitats de persones i com les prioritzem.

M'ha sobtat, però, tot el fet mediàtic: com els mitjans tergiversen les paraules i furguen en la teva biografia per trobar alguna patinada.

L'exposició pública em costa, abans era una persona anònima, amb un cercle ampli de coneixences. Ara estàs sota la lupa i la manera d'escrutar-te és diferent.

També veig que l'acció de govern s'intenta espatllar i desestabilitzar fent veure que tot funciona malament. És l'actitud de la dreta, que s'observa veient com els del banc de Ciutadans, PP i Convergència munten xivarri a la mínima. Això no és nou. Cada cop que l'esquerra transformadora agafa el poder, la dreta i els mitjans reaccionen així.

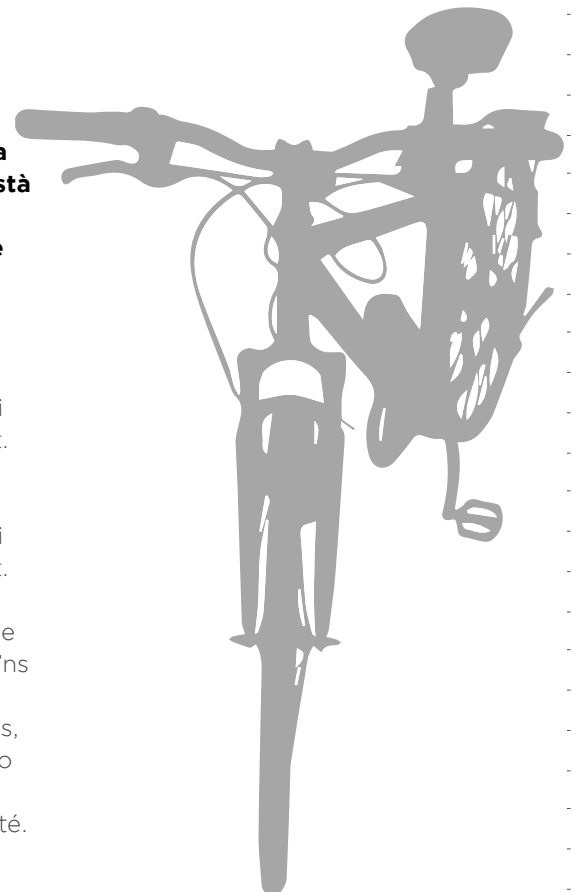
És un món difícil aquest de la política, però tampoc és fàcil tenir un treball precari, cobrant una misèria i amb uns horaris impossibles.

Tradicionalment, des de l'esquerra no s'ha mirat amb bons ulls la militància cristiana o hi havia una certa malfiança. Creus que això està canviant? Has tingut algun problema en manifestar que ets cristiana?

En general, abans i ara, m'he trobat amb molt de respecte per les creences de cadascú i ho visc amb molta comoditat. En general, abans i ara, m'he trobat amb molt de respecte per les creences de cadascú i ho visc amb molta comoditat. Els militants de moviments cristians de base fa temps que tenim l'experiència de moure'ns en l'activisme. Expressem les conviccions amb unes accions, un posar-se en moviment, i no compartim la nostra manera de veure la fe amb qui no en té.

També tinc molt de respecte pel laïcisme institucional, les meves creences són meves, però en el marc d'un estat aconfessional.

En el fons continuem sent una colla de «rarets», ja que tenir una implicació social profunda no és habitual.

JAUME VENTURA

Laics de Badalona, Sant Adrià, Montgat i Tiana, i de Laïcat XXI. A banda de tot això, treballa en el sector de la indústria de la carn i també és avi.

Per què decideixes implicar-te en política? Què hi té a veure la fe, en aquesta decisió?

«La fe [cerca] la justícia que té com a base el valor de la persona, la seva dignitat i els seus drets»

En Jaume és un «cristià i parroquià» que «fa la guerra des de dins». Té 60 anys i és de Badalona, de la parròquia de Sant Josep, on és acollidor de parelles que volen casar-se o batejar un fill, pertany al consell parroquial i als Equips de la Mare de Déu. El 2002 va incorporar-se a Justícia i Pau i va impulsar la delegació de la ciutat, des d'on treballen bàsicament en la sensibilització.

A les darreres eleccions va formar part de la candidatura Guanyem Badalona en Comú (la plataforma que actualment hi governa) i forma part del Consell de Debat Polític de la plataforma des d'on proposa incansablement avançar en el diàleg interreligiós.

També forma part de la sectorial Cristians per la Independència de l'Assemblea Nacional Catalana, de la Xarxa de

Els últims anys s'han anat perdent els valors de la democràcia i del servei públic. Cap a l'any 2002 vaig ser fundador del partit Escons en Blanc¹ que volia pressionar la classe política i els seus partits perquè s'esforcessin a desenvolupar la seva activitat amb ètica i respecte, promovent iniciatives de govern i que fomentessin la participació dels ciutadans més enllà dels comicis que se celebren cada quatre anys.

La fe hi té a veure quan parlem de la justícia, que té com a base el valor de la persona, la seva dignitat i els seus drets. També quan parlem d'una economia del bé comú amb rostre humà, i en el diàleg amb veïns creients tant cristians com d'altres religions o agnòstics

Què t'hi esperaves trobar des de fora i què hi estàs trobant?

Per a mi era bàsic trobar una plataforma o partit que busqués la regeneració democràtica, la justícia social, l'estat del benestar, el diàleg interreligiós i l'economia del bé comú. En aquesta plataforma que és Guanyem Badalona en Comú hi ha una confluència de persones que són de partits i d'altres que no pertanyem

a cap. En el meu cas, en no ser membre de cap d'aquests partits m'he sentit una mica discriminat.

Quan veig els problemes que tenen germans nostres en la fe a l'hora de manifestar les seves creences i que sovint hi deixen la vida, que em diguin «capellanet», ho relativitzo.

Tradicionalment, des de l'esquerra no s'ha mirat amb bons ulls la militància cristiana o hi havia una certa malfiança. Has tingut cap problema en manifestar que ets cristià?

El nacionalcatolicisme imposat durant molts anys al nostre país ha perjudicat els cristians compromesos per un món més just. Ara bé, la incorporació de cristians liderant plataformes com el Procés Constituent pot donar peu a pensar que això està canviant.

Quan veig els problemes que tenen germans nostres en la fe a l'hora de manifestar les seves creences i que sovint hi deixen la vida, que em diguin «capellanet», ho relativitzo i demano a Déu que em doni la fe d'aquests màrtirs.

Les benaurances com a programa polític?

El jesuïta Quim Pons va defensar a la darrera Jornada General de l'ACO que el discurs programàtic de les benaurances (Mt 5, 1-12) ens presenta «un nou regne, on els benaurats seran els perdedors, els que no compten, els exclosos, els vençuts, els qui ploren. Les benaurances apunten a un horitzó que ens parla de la felicitat plena, un horitzó que dóna sentit a la nostra militància».

També va afirmar que als cristians ens falta creure'ns-les més: «crec que sovint ens les llegim amb un complex de culpabilitat. Les interpretem com una ètica que ens sobrepassa. Si fos així, Jesús ens imposaria una llei encara més exigent que la dels fariseus. D'aquesta manera, convertiríem Jesús en el més gran fariseu. Llavors les benaurances no serien una bona notícia».

L'Antonio Casanova creu que en aquests moments adquireixen plena actualitat: «Les benaurances són a la vegada una crítica i una proposta ètica per a la majoria que sofreix, són un pla i desmunten un model de societat caduc i injust, són un full de ruta que canvia el paper de les persones per construir una realitat nova dotant-la de possibilitats, són un crit de "sí que es pot", d'"un altre món és possible"».

En un context més ampli «també suposen un canvi de concepció del repartiment de la riquesa i el poder per fer que s'alliberin per si mateixes les persones». L'Antonio desgrana diversos exemples d'alliberament: «els pacífics, des d'una recerca de justícia i igualtat; els que pateixen per la pobresa i la persecució injusta a les cues dels menjadors socials, o que perden les seves

cases, a través de respostes com Stop Desnonaments o els espais alliberats i menjadors populars; els que estan indignats per aquesta situació i han passat ja a l'acció sent represaliats per participar en Marxes per la Dignitat, marees o accions de contestació. També els que projecten models de participació comunitària marcats pel bé comú en un àmbit sociopolític, models de desenvolupament que ofereixin oportunitats de vida a les persones actuals i futures i que entenen que aquesta nau món és part de l'expressió universal de Déu».

El Jaume Ventura destaca que el Sermó de la Muntanya «és un dels més bells que s'hagin donat en la història de l'espiritualitat» i subratlla el fet que Jesús el pronunciés «davant d'una gran multitud perquè arribi al màxim de gent possible i ningú se senti exclòs». El Jaume atribueix a les benaurances un gran poder transformador: «L'aportació que fa cada home i cada dona a la convivència de cada dia, quan els motius profunds de la seva actuació s'inspiren en l'esperit de les benaurances, transforma la nostra societat. Davant el repte suprem de la política, la justícia en la pau, el creient ha de buscar amb llibertat i eficàcia la forma personal de fer-les presents en el seu entorn».

ENTREVISTA A **RUT,** **LA IMMIGRANT**

Per Silvia Fuentes Rey i Fernando Rivas Rebaque / ACO-Madrid
Il·lustració: Natxy Flores

SÓN TEMPS DIFÍCILS:
DESPRÉS DE L'EXILI
S'INTENTA RECUPERAR
LA IDENTITAT PERDUDA
RECONSTRUINT EL TEMPLE
DE JERUSALEM, RESTABLINT
LES TRADICIONS ANTIGUES I
PROHIBINT ELS MATRIMONIS
AMB ESTRANGERS.
JONÀS I RUT SE SITUEN
ENFRONT D'AQUEST
CORRENT MAJORITARI DE
REAFIRMACIÓ DELS VALORS
LOCALISTES I TRADICIONALS.

RUT (= "AMIGA FIDEL") ÉS EN
REALITAT UN RELAT BREU
QUE COMENÇA DE FORMA
TRÀGICA I ACABA AMB
FINAL FELIÇ. UNA NARRACIÓ
QUE POT SER LLEGIDA
COM A RECORDATORI
DE LA PREOCUPACIÓ DE
DÉU ENVERS ELS MÉS
NECESSITATS, COM UNA
HISTÒRIA DE CONSOL PER
ALS QUI TORNAVEN DE
L'EXILI, COM UN MISSATGE
D'OBERTURA UNIVERSALISTA
O UNA REIVINDICACIÓ DELS
ORÍGENS DE DAVID. PER
DESCOBRIR-NE EL SENTIT
AUTÈNTIC ENTREVISTEM LA
PROTAGONISTA DEL RELAT.

ENTREVISTADOR.- Rut, tu ets de Moab, una nació tradicionalment enemiga d'Israel. No obstant això et vas casar amb un jueu. ¿Ens pots explicar com va anar aquest matrimoni?

RUT.- Van ser deu anys de convivència en família, durant els quals l'amor a poc a poc va anar omplint els nostres cors malgrat els llocs d'origen. Vam compartir moltes experiències vitals que van marcar d'una manera molt forta la nostra relació, com la sortida de Palestina per culpa de la Fam i en cerca de Dignitat, o les Morts (pèrdues) primer del meu sogre Elimèlec i després del meu marit i el meu cunyat.

ENTR.- Quan se't va morir el marit, la teva sogra, Noemí (= "dolcesa meva"), va decidir tornar a la seva pàtria. I tu la vas voler acompanyar, deixant la teva: ¿quins motius et van dur a prendre aquesta decisió?

RUT.- Noemí ha sigut tot un referent en la meua vida: la seva Fe, la senzillesa amb què ens aplegava i cuidava era meravellosa. La seva capacitat immensa d'agraïment i d'amor em va fascinar: una dona que és capaç d'anteposar la nostra felicitat al seu "futur".

»Encara que passa sovint i és molt humà buscar el

sentiment de pena en una situació de debilitat com la seva, i fins i tot fer xantatges emocionals, moltes vegades inconscientment, em va sorprendre enormement que no passés res d'això amb ella. Al contrari: vam plorar juntes; i aquestes llàgrimes compartides van unir les nostres ànimes en la fragilitat. I allà hi havia Déu al costat nostre, a través de les seves paraules, els seus gestos, la seva proximitat.

»Com que Noemí era gran i ja no podia tenir fills es va replantejar la vida i va decidir tornar a la seva pàtria: a la nostra època les viudes no ho tenen gens fàcil i, o tornes a la casa dels pares o vius dependent de la caritat.

ENTR.- ¿Va ser llavors que li vas dir: "On vagis tu, vull venir-hi jo; on visquis tu, vull viure-hi jo. El teu poble serà el meu poble, el teu Déu serà el meu Déu", Rut 1,16?

RUT.- En efecte, era l'únic que volia fer. Per això també li vaig dir: "Jo vull estar sempre amb tu, vull compartir la vida, els somnis, les dificultats i aquesta forma d'Estimar que té la teua Fe i que et fa tan especial". I després de pronunciar aquestes paraules vaig ser conscient que Déu no ens abandonaria, ho sentia en el més profund del meu ésser.

ENTR.- La vida no t'ha estat fàcil: viuda jove, emigrant sense papers ni recursos, treballadora en total precarietat (espigoladora)... ¿D'on has tret la força i els motius per seguir vivint enmig de tantes dificultats?

RUT.- La feina, que aparentment és un lloc de moltes ombres, també ofereix moltes experiències de llum. Amb el teu testimoni pots provocar preguntes, canvis, esperances en els companys.

»Com a espigoladora recordo amb molta gratitud l'acollida generosa que vaig tenir el primer dia: em van re-conèixer per les meves accions i no pel meu lloc de naixement, em van oferir aigua, menjar... Als companys els queien més espigues de les que els solien caure...

»Déu m'ajuda a descobrir aquests fets petits i grandiosos de la vida, perquè darrere del que és senzill hi ha el seu Amor incondicional vestit de diferents formes, colors i olors. Ell t'ho torna tot multiplicat per mil..., aquesta vegada va ser amb 45 kg d'ordi. Quan això ho vaig compartir amb Noemí, va estar tan contenta!

ENTR.- Per què et vas casar amb un home dels més rics de Betlem, Booz (= "en Ell hi ha la meva força")?

RUT.- M'ho va proposar Noemí. Booz era parent nostre i ens podria ajudar amb la gestió dels camps de la família. Jo havia descobert tota la bondat que Déu havia posat en ell – que n'era, de bona persona!-, la seva sensibilitat i el seu bon tarannà. No vaig dubtar gens.

»Booz ens va explicar que un parent més pròxim tenia dret sobre aquestes terres

i que primer hi hauria de parlar. Vaja, les típiques traves burocràtiques i legals que deixen que la gent es mori de gana, sense casa, sense futur, sense feina... Nosaltres una vegada més vam Confiar.

»I aquesta confiança va donar com a fruit l'acord amb el parent, del qual van ser testimonis deu ancians de la ciutat. Booz ens va explicar que tots els presents van expressar en forma d'improvisades Pregàries els seus desigs de felicitat i esperança per a aquesta nova etapa que començàvem. Em va semblar una manera preciosa de compartir la Fe i viure-la en comunitat.

ENTR.- Què se sent pel fet de ser l'àvia de David, un dels personatges més importants de la vida d'Israel, a pesar de ser emigrant estrangera?

RUT.- Privilegi i agraïment. Engendrar a l'existència una vida: quina tasca tan preciosa ens ha ofert el nostre Déu Pare/Mare! En alguns moments, quan miro enrere, penso que tota la nostra vida engendra fruits. I mentre estem criant o projectant somnis i utopies, per sort i només per sort, no podem saber fins on creixeran i arribaran les ramificacions d'una cosa tan fràgil (només en aparença) com ho pugui ser una criatura o qualsevol projecte que comença i és petit. Sempre que el promoguem amb Amor, es contagiarà amb rapidesa.

»Tant de bo Déu ens ajudi i aprenguem, com la Noemí, a prendre a les nostres mans, posar-nos a la falda, abraçar i encarregar-nos de la criança de tot el que ens envolta des del respecte als processos, temps i llibertats. ■

Les Germanetes de l'Assumpció compleixen 150 anys

Que els vostres actes parlin de Jesucrist

Per Joan Francesc Cánovas
Imatges Germanetes de l'Assumpció

Se les pot trobar en un desnonament, en una trobada de l'associació de veïns, en un consell pastoral de la parròquia, en una reunió d'un sindicat o del Col·lectiu de Dones en l'Església o treballant per dignificar el sistema d'entrega d'aliments a la gent necessitada. Es tracta de les germanetes de l'Assumpció, que aquest any compleixen 150 anys de la seva fundació i que han fet del servei compromès i valent al costat dels més necessitats la seva raó de vida. "Estar en els barris com una més, implicades en les realitats de la gent, treballant en xarxa per la dignitat de la persona, de la família treballadora, lluitant pels seus drets i deures, per transformar-nos junts fent camí cap a un món més just, més solidari i en pau és el que dóna sentit a la nostra feina", ens comenta Júlia Sánchez Rectoret, germaneta de l'Assumpció i consiliària d'un grup de l'ACO de Nou Barris a Barcelona.

El seu Fundador, Étienne Pernet, deia: evangelitzeu amb actes i serveis i no amb prediques, actueu amb petits gestos a prop dels qui ho necessiten. "Hem de tenir els ulls oberts, estar propers, acompanyar, escoltar, viure la compassió, fer nostre els sofriments, les lluites i les esperances dels altres", puntualitza la Júlia. El sentit positiu amb el qual viuen la seva feina s'encomana. Mentre parlem el somriure no abandona el seu rostre. Ens parla de seguir estimant apassionadament els nostres temps, de construir una casa comuna per a tota la humanitat i de trobar l'audàcia necessària per tal que els pobres puguin experimentar la compassió, la tendresa i la misericòrdia de Déu. Quan se li pregunta sobre la falta de vocacions, la Júlia ens comenta que això és aquí però que a d'altres països com a la República Democràtica del Congo, Burkina-Faso o més recentment al Vietman,

1. **Un grup de dones en un taller del Congo.**
2. **Un grup de laics amb qui les germanetes de l'Assumpció comparteixen carisma.**

3. **La celebració dels 150 anys de les Germanetes a la capella de Sant Lluç en un dels barris on són presents, de les parròquies de Torre Baró i de Ciutat Meridiana.**
4. **Acompanyant la plataforma dels afectats per les hipoteques.**
5. **En una manifestació a Nou Barris des de l'Ateneu Popular fins a la plaça de Sant Jaume de Barcelona.**

Jesús ha seduït algunes joves a viure el carisma de l'orde i a treballar en els seus països per fer-los més justos, "en tot cas m'agradaria que n'hi hagués més, però com que no sabem el que passarà hem de confiar en Déu perquè l'Esperit suscita respostes adients per a cada moment", ens comenta amb un somriure que magnetitza.

La Congregació està estudiant el paper que han de prendre els laics en un futur molt proper. "Ens estem plantejant com podem fer que l'espiritualitat del carisma, la seva feina, s'intensifiqui en el treball que fem conjuntament", ens confirma la Júlia.

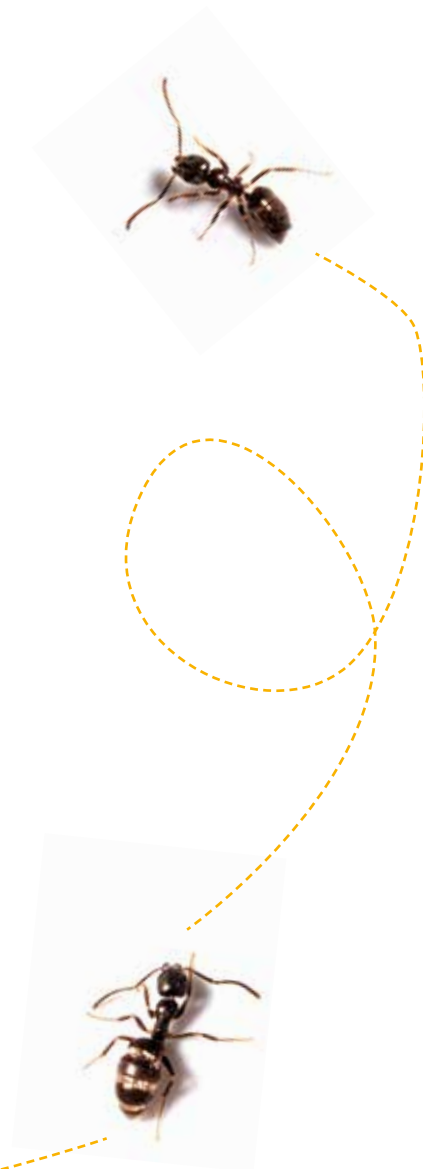
Fa 150 anys

El 17 de juliol de 1865 naixia una nova congregació a França en el si d'una família espiritual més àmplia, la de l'Assumpció. Era una època d'industrialització i d'èxode rural cap a les ciutats on augmentava la població obrera i, per tant, es generava més pobresa i misèria. Enmig d'aquest panorama, on el sofriment humà era molt present, es produeix la trobada entre Étienne Pernet, un religiós de l'Assumpció -que també va viure el seu èxode cap a París-, i Antoinette Fage, responsable d'un orfenat, amb la voluntat d'oferir una resposta a aquesta situació i creen la congregació.

Actualment són poc més de 700 germanetes en 24 països de tot el món. A l'Estat espanyol hi ha onze comunitats, de les quals sis són a Catalunya (Tarragona i Barcelona: Sant Andreu, Ciutat Meridiana, Poblenou, Santa Coloma de Gramenet i Sarrià).

La manifestació d'allò que els dóna sentit

"Que el Món Obrer i empobrit, les famílies com a nucli de la societat, rebin la bona nova de l'Evangelí en seguiment de Jesucrist, que vingué a habitar entre nosaltres, va viure pobre, va treballar amb les seves mans i va parlar mitjançant les realitats més senzilles: el pa, l'aigua, la llum, la guarició, la vida i la mort. Amb aquests gestos de la vida diària, volem manifestar l'amor del Pare". ■

Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona,

25 anys compromesos

en la societat i en l'Església

Per MPCB
Imatges MPCB

El Moviment de Professionals Catòlics de Barcelona (MPCB) és un moviment especialitzat d'Acció Catòlica diocesana que es va fundar el novembre de 1990 i que, per tant, ara arriba als 25 anys. Aquesta efemèride l'han celebrat el 7 de novembre al Seminari Conciliar de Barcelona.

L'MPCB es funda a partir d'un conjunt de grups de revisió de vida majoritàriament provinents del MUEC de Barcelona. Actualment el moviment aplega tretze grups de revisió de vida (uns cent trenta membres i vuit consiliaris) que es reuneixen amb periodicitat entre quinzenal i mensual.

Tot i ser de la diòcesi de Barcelona, l'MPCB manté relació amb moviments d'altres diòcesis de Catalunya, les Illes Balears, Euskadi i la resta d'Espanya, així com també amb el moviment internacional MIIC - Pax Romana del qual forma part.

Organització i mètode

Els grups i la revisió de vida són la base del moviment. En aquests grups les persones compartim la nostra vida, allò que ens preocupa i allò que ens

El MPCB vol que en la seva vida també hi càpiga la realitat familiar, per això miren que aquelles activitats que ho permetin, es puguin realitzar en companyia dels més petits.

il·lusió. I amb la lectura de l'Evangelí i la pregària anem fent camí junts, ens sentim comunitat i aspirem a ser testimonis de la Bona Nova enmig del món.

La Comissió diocesana és l'òrgan executiu del moviment; està al servei dels grups i els coordina, ofereix formació, fomenta els debats socials i eclesials i mira que el moviment es faci present en l'Església diocesana i universal.

L'assemblea per delegats, formada per un representant o delegat de cada grup, es reuneix com a mínim un cop l'any i té com a principals responsabilitats aprovar la memòria i el balanç econòmic de cada any. El màxim òrgan de coordinació entre assemblees és el Consell de grups, format pels responsables de grup.

Normalment aquest consell es reuneix amb la Comissió diocesana entre dos i tres cops l'any.

El Consell de Consiliaris està format pels consiliaris i la presidenta del Moviment. Està presidit pel consiliari diocesà i es reuneix habitualment tres cops a l'any per tal de reflexionar i actuar sobre l'estat, necessitats i millores dels consiliaris que acompanyen la vida de cada grup.

Treball durant el curs

A l'assemblea de 2013 es van aprovar els següents eixos per al trienni 2013-2016. Al voltant d'aquests eixos hem estat focalitzant tant la nostra reflexió com la nostra acció:

a) Potenciar els vincles de comunitat del moviment, especialment dotant-nos d'espais de reflexió i celebració conjuntes. Volem que el nostre sigui un moviment de professionals de joves, adults i veterans però on també hi càpiga la realitat familiar. Per això mirem que aquelles activitats que ho permetin, es puguin realitzar en companyia dels més petits (fills, nebots, néts).

La Comissió Diocesana està formada per Noemí Ubach (presidenta), Sergi Gordo (consiliari diocesà), Elisabet Rosell (secretària executiva), Eva Sánchez (tresorera), Núria Iceta (vocal), Jaume Artés (vocal), Anna Vilà (vocal) i Suso Mon (vocal).

b) Treballar en xarxa amb altres moviments eclesials afins, tant des del punt de vista dels equips responsables com dels membres dels grups, com ara la coordinació catalana, entitats i iniciatives diocesanes, moviments d'Acció Catòlica, moviment internacional, etc.

c) Ser un moviment més visible, que sigui conegut per cristians amb una sensibilitat semblant a la nostra. Trobar eines i espais per donar a conèixer les nostres activitats i participar de plataformes socials i eclesials ja existents.

d) Transmetre la nostra experiència d'Església, oferir a les generacions més joves la proposta de moviment com a comunitat eclesial on viure una fe arrelada i compromesa.

e) Aprofundir el nostre compromís social amb els més pobres en un moment de crisi profunda i de llarga durada, i el nostre compromís polític (en el sentit més general del terme) en el moment d'aspiració d'aprofundiment democràtic que viu el país

25 anys de moviment i els nous reptes

D'ençà del novembre de 1990 moltes i bones coses ens han anat passant i han donat alè als nostres grups. Hem compartit la vida, la reflexió i ens hem esperonat en el compromís social i eclesial.

Tot això no hauria estat possible sense la persistència de totes les persones que han format part del nostre moviment i dels seus òrgans de gestió.

Desitgem que aquesta celebració doni un nou impuls al moviment, el nodreixi i l'esperoni per tal que pugui servir millor l'Església i la societat i encari els reptes que tenim:

Ser presència viva i activa del missatge de Jesús i de l'Evangelí enmig d'un món de caràcter majoritàriament urbà i fortament secularitzat.

Aconseguir la implicació i motivació de la majoria dels membres del moviment tot ajudant-los en el seu procés de creixement personal i de recerca de Déu a través de la figura del Crist ressuscitat.

Participar de manera activa en l'Església diocesana, catalana i internacional per tal de contribuir a la millora de les accions coordinades entre els diferents moviments de l'Acció Catòlica. ■

Membres del MPCB a l'Assemblea que van fer el gener de 2014 a l'Abadia de Montserrat

mpcb
Moviment
de Professionals
Catòlics
de Barcelona

C/ València, 244, 3r,
08007 Barcelona

mpcb@professionals-cristians.cat

Usos del temps

i assumir

responsabilitats

Per Quim Cervera

EL TEMPS I L'ESPAI SÓN CONDICIONS (LÍMITS?) BÀSIQUES DE LA NOSTRA EXISTÈNCIA HUMANA. PER AIXÒ TOTS ELS FILÒSOFS HI HAN DEDICAT LES SEVES REFLEXIONS.

El temps, com els diners, està molt mal repartit socialment i sexualment. El temps es distribueix de forma desigual segons capes socials, països... També segons si som infants, joves, adults, gent gran. O si som homes o dones. I al llarg de la nostra vida el temps es distribueix també de forma desigual. A Occident cada cop dediquem més temps a l'estudi, que s'allarga o esdevé temps d'atur, a causa de la dificultat dels joves per accedir al mercat laboral. Aquesta època de la vida pot durar 25 anys o més. El temps laboral es concentra entre els 20-25 anys i els 65 i en els casos de jubilació anticipada als 50 o 55 fins i tot. I finalment resten entre 20 i 30 o més anys de jubilació. Si parléssim de l'espai també veuríem com està molt mal distribuït pel fet de la propietat privada vinculada a la revolució neolítica.

En la nostra vida, normalment dediquem temps a menjar, a descansar, a la parella, als fills (educació, jocs, relació amb l'escola...), a tota la família, als amics, a treballar, a tenir cura de la casa (compra, neteja, arranjaments,

gestions...), a cuidar els malalts i la gent gran, al voluntariat social, a les associacions, entitats, sindicats, política, a l'art-cultura, al lleure, a consumir..., a la reflexió personal i la vida interior, i a Déu, a la comunitat religiosa si som creients... En general, les dones dediquen més temps no solament al treball domèstic sinó també a l'atenció a les persones (fills i gent gran i malalta). I d'aquest temps relacional en gaudeixen. Els agradaria, però, que els homes també ens hi dediquéssim, no sols per repartir més igualitàriament el temps, sinó perquè saben que ens faria bé. Els homes que en tenen experiència s'humanitzen. Les dones necessiten temps per ensenyar als homes com criar, educar les noves generacions i com acompanyar i tenir cura de la gent gran i dels malalts a la família. Per això cal una conciliació més equilibrada de tots els temps. I, per tant, ens calen canvis d'horaris als comerços, escoles, bancs i administracions, i sobretot una distribució més equitativa entre el temps dels homes i el de les dones, i en la combinació estudi-treball-jubilació.

El temps, com els diners, està molt mal repartit socialment i sexualment.

La manera com cadascú es distribueix el seu temps depèn molt de la nostra escala de valors, però també depèn de les condicions socials que permeten l'equitat temporal. I aquestes són possibles gràcies a decisions polítiques. Però no n'hi ha prou amb canvis d'horaris o amb tècniques més o menys sofisticades de maquillatge social. La tradició del moviment obrer de reduir la jornada laboral és un bon referent. Si tothom treballés menys hores (unes cinc diàries), cobrant el mateix que cobrem ara o més, avançaríem en la distribució igualitària del temps entre sexes. Però a més alliberaríem temps per dedicar-lo a la construcció d'una societat més justa i fraternal en la vida associativa i política. Tant homes com dones tindríem més temps per assumir responsabilitats en el camp social (esport, art, cultura, sindicats, política, vida de barri...) i en el camp eclesial (moviments d'Església, parròquies, pastoral...). Això significaria una autèntica revolució social, ja que demanaria distribuir els beneficis empresarials en els sous, i permetria que tothom treballés i fins i tot que es pogués remunerar el treball domèstic i d'atenció a les persones.

Ara bé, per tot plegat és molt necessària una formació generalitzada, popular i permanent per gestionar el temps de forma útil personalment i socialment i no utilitzar el temps alliberat en temps per consumir. Ens cal a la vegada comprendre i respectar les diferents gestions del temps dels altres.

El temps és per gaudir-lo. Té molta relació amb la nostra felicitat, com l'ús de l'espai. Com diu el llibre del Cohèlet de la Bíblia, capítol 3: **«Tot té el seu moment, sota el cel hi ha un temps per a cada cosa, [...] un temps d'enrunar i un temps de construir. Un temps de plorar i un temps de riure, un temps de plànyer-se i un temps de dansar, [...] un temps d'abraçar i un temps d'estar-se'n. Un temps de cercar i un temps de perdre, un temps de guardar i un temps de llençar, [...] un temps de callar i un temps de parlar. Hi ha un temps d'estimar i un temps d'odiar...».** ■

Les dones necessiten temps per ensenyar als homes com criar, educar les noves generacions i com acompanyar i tenir cura de la gent gran i dels malalts

BANCA ÈTICA, L'ALTERNATIVA A LA BANCA TRADICIONAL

Per Àngela Rodríguez
Imatges FETS

“L'actuació transparent i el fet que no es dediquin a especular amb els nostres estalvis ajuda a generar confiança en les finances ètiques”,
Jordi Mari.

Sense pressa però sense pausa, la banca ètica creix al nostre país. Encara és una gran desconeguda per una part molt important de la ciutadania, però les xifres ho demostren. Segons el Baròmetre Estatal de les Finances Ètiques i Solidàries de 2014, el nombre de clients va augmentar un 18% durant l'any passat i ja s'ha situat per sobre dels 187.383 amb unes aportacions superiors a 129 milions d'euros. En canvi, el sistema bancari tradicional s'estanca i, el que resulta més evident, la desconfiança envers aquest model es consolida.

Tot i aquest creixement imparable, la banca ètica ha viscut uns anys amb força més impuls. Només el 2013, la xifra de clients va créixer un 40%. Aquest fet es pot explicar perquè «amb la crisi hi ha menys capacitat d'estalvi entre les persones amb valors, tot i que a poc a poc els clients de la banca ètica comencen a ser gent habitual, quan abans es tractava més

aviat d'un fenomen marginal». Qui així parla és Jordi Marí de la Torre, president de FETS (Finançament Ètic i Solidari), una associació que agrupa entitats que promouen el finançament ètic i solidari a Catalunya. Marí apunta que «si la gent veu les animalades que es fan en algunes entitats bancàries, intenta cercar alternatives que, en un entorn clau com el financer, ja és fer un gran pas. En aquest sentit l'actuació transparent de les finances ètiques i el fet que no es dediquin a especular amb els nostres estalvis ajuda a generar confiança». Ara bé, també matisa que «canviar d'entitat financera és una de les coses que més ens costa. La desconfiança i, sobretot, el desconeixement, fan que encara sigui poca gent la que hagi fet el salt a les finances ètiques».

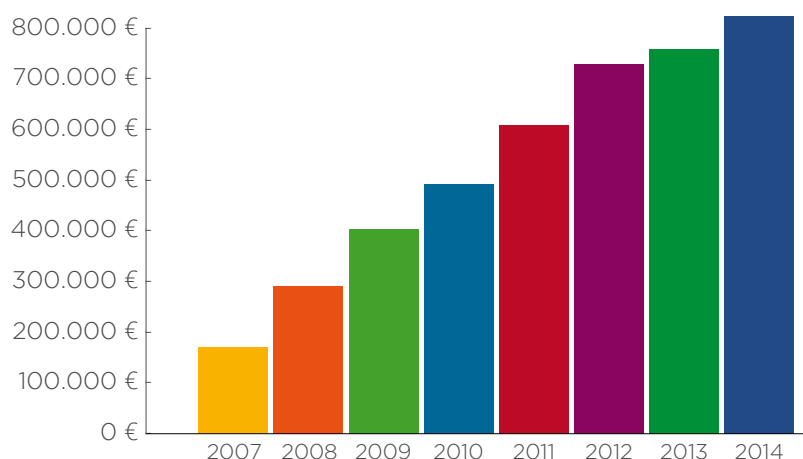
“Un banc no és ètic pel fet de dir-se'n, sinó per la seva forma d'actuar”, Albert Dresaire.

Escàndols tan recents a la nostra retina com l'estafa de les participacions preferents han contribuït encara més que la ciutadania contempli el sector bancari tradicional amb desconfiança. Albert Dresaire, militant d'ACO de la Zona Maresme i extreballador de Caixa Laietana, en la qual treballà durant molts anys, després integrada a Bankia, afirma que «els bancs són entitats privades que tenen com a objectiu obtenir

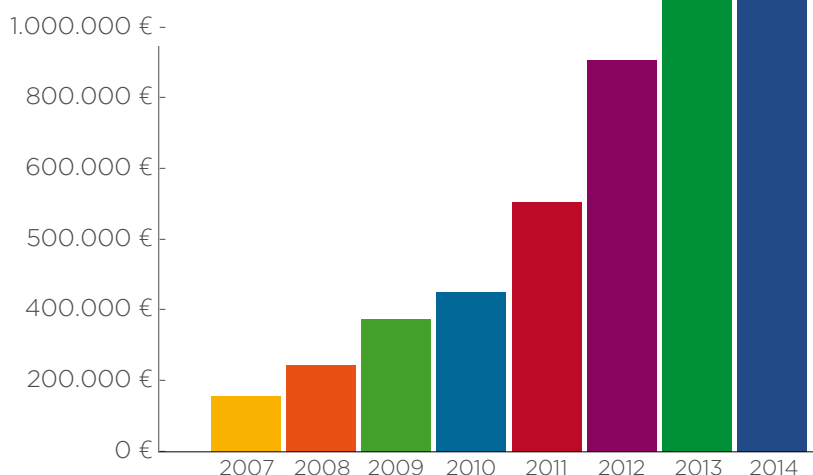
beneficis, i això no és dolent, però cal qüestionar com s'obtenen aquests beneficis». I ho expressa amb un exemple: «No és res dolent que un forner es guanyi la vida elaborant pa; el que no podem admetre és que ho faci utilitzant farina de mala qualitat o pagant en negre als seus treballadors.»

Les entitats de finances ètiques amb major volum a l'Estat són Fiare, Coop57, Oikocredit i Triodos Bank. Algunes, com Coop57, són cooperatives de serveis financers i d'altres, com Fiare i Triodos Bank, ofereixen serveis bancaris. «A casa nostra, aquest sector encara és molt jove, però en països

GRÀFICA PRÈSTECES CONCEDITS

GRÀFICA ESTALVI RECOLLIT

amb més tradició, les finances ètiques són més conegudes i ofereixen més i millors serveis», sosté Jordi Marí, per a qui la banca ètica «ha afegit una finestra propera i comprensiva a moltes entitats i persones que tenien dificultats d'accés al crèdit a la banca tradicional». Aquest és el cas de moltes entitats del Tercer Sector, «que també busquen la banca ètica per coherència i per necessitat», afegeix el president de FETS.

////////////////////////////////////

**“Canviar d’entitat financera ens costa. La desconfiança i, sobretot, el desconeixement, fan que poca gent hagi fet el salt a les finances ètiques”,
Jordi Marí.**

Albert Dresaire també destaca que «les actuals iniciatives de banca ètica no difereixen gaire dels orígens de moltes caixes d'estalvis». I afegeix: «Però si anem al banc i li demanem uns interessos molt alts sense preocupar-nos de com s'aconseguiran, aleshores som nosaltres els que no estem fent banca ètica.» L'extreballador de Caixa Laietana subratlla que «hi ha entitats financeres que actuen èticament, i d'altres, que no. I punt. Dit amb un exemple bèstia: el dia que el Banc Santander tingui una política fiscal transparent,

FETS (Finançament Ètic i Solidari) és una associació que agrupa entitats que promouen el finançament ètic i solidari a Catalunya.

deixi d'operar en paradisos fiscals, no inverteixi en indústria armamentística, etc, aleshores podem dir que és banca ètica. I a l'inrevés: un banc no és ètic pel fet de dir-se'n, sinó per la seva forma d'actuar».

////////////////////////////////////

Les entitats de finances ètiques amb major volum a l'Estat són Fiare, Coop57, Oikocredit i Triodos Bank.

En definitiva, la motivació per acudir a la banca ètica o no, rau principalment, com assegura Raimon Gassiot, coordinador

adjunt de COOP57, «que quan les persones ens aporten estalvis saben que s'utilitzen per promoure l'economia social i solidària i l'associacionisme popular, unes pràctiques que contribueixen a transformar l'economia i la societat per fer-la més democràtica, més equitativa, més sostenible; en definitiva, més humana. I no només ho saben, sinó que poden participar en la definició i decisió de quin ús es fa d'aquests diners». Al cap i a la fi, ens hauríem de preguntar: ¿Sabem si els nostres estalvis dipositats en una entitat financera van a favor o en contra dels nostres principis? ¿Les nostres inversions respecten els drets dels treballadors i treballadores? Si la resposta a aquestes preguntes és negativa o la desconeixem, tinguem en compte que hi ha alternatives més a prop del que ens pensem. ■

SUBSCRIU-TE A SALILLUM

Busquem, amb humilitat, contribuir a il·luminar el món del treball i de la vida, amb la mirada que Jesús proposa: humanitzant i estimant, comproment-nos amb els pobres i les situacions que ens envolten.

Salillum existeix gràcies a la col·laboració desinteressada de diverses persones que s'ocupen de redactar i corregir textos, il·lustrar i fotografiar. Els costos corresponen a la impressió i enviament.

Rebràs dues revistes a l'any

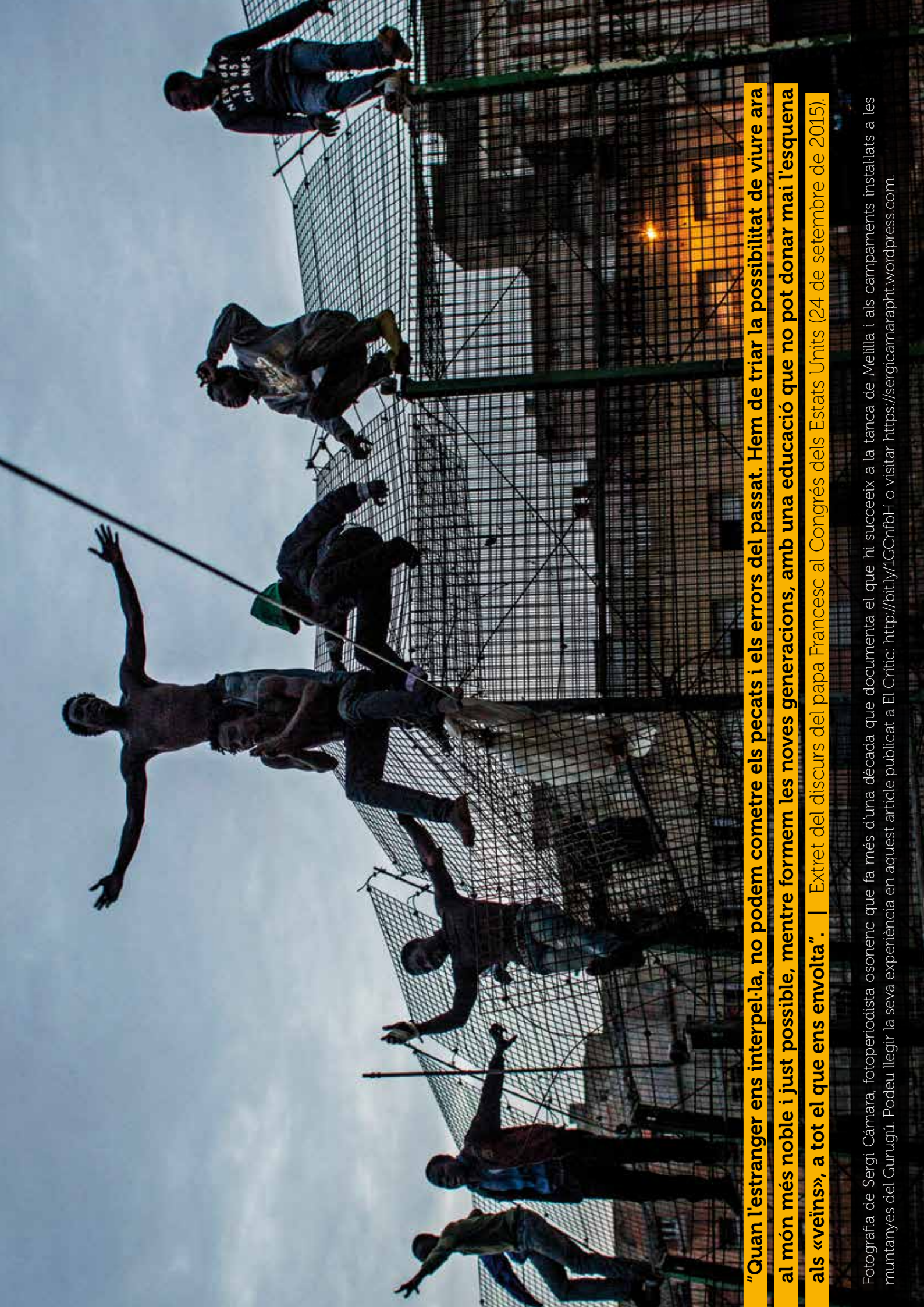
Ajudaràs a anunciar Jesús en el món del treball

SUBSCRIPCIÓ ANUAL (2 NÚMEROS A L'ANY) / SUBSCRIU-TE JA

Per a enviaments de **més d'un exemplar** o a l'**estranger**, contacta amb nosaltres

Nom	FORMES DE PAGAMENT (tria una)	
Cognoms	☐ > Domiciliació bancària	
NIF	Nom del titular	
Adreça	Adreça del titular	
Població	Codi postal	Banc / Caixa
Telèfon	Mòbil	Localitat
Correu electrònic	Sucursal Carrer i número	
Reduïda 8€ any ☐	Real 10€ any ☐	Suport 15€ any ☐
Envia aquesta sol·licitud a Acció Catòlica Obrera, C/ Tapioles 10 2n, 08004 Barcelona o escanejant-la per email a acocatalunya@gmail.com		
<small>Les dades personals que ens facilites seran incorporades a un fitxer de dades registrat a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, titularitat d'Acció Catòlica Obrera (ACO) i mantingut sota la seva responsabilitat per a enviament d'informació de l'ACO i ús administratiu i estadístic. Pots exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició dirigint-te a l'ACO, C/ Tapioles 10 2n, 08004 Barcelona, o acocatalunya@gmail.com, adjuntant fotocòpia del teu DNI o document identificatiu equivalent.</small>		
<small>Si no vols rebre informació de l'ACO, marca la següent casella: ☐</small>		
<small>Prego se serveixin pagar els rebuts que Acció Catòlica Obrera presenti al meu compte / llibreta</small>		
Signatura titular		Data
Codi compte		
ES <input type="text"/>		
☐ > Xec nominatiu		
Xec nominatiu a nom d'Acció Catòlica Obrera		
☐ > Ingrés via transferència		
Si decideixes fer el teu abonament per transferència envia'ns una còpia de l'operació. Compte: Triodos Bank ES 75 1491 0001 2920 0698 4526		

“Quan l'estranger ens interpel·la, no podem cometre els pecats i els errors del passat. Hem de triar la possibilitat de viure ara al món més noble i just possible, mentre formem les noves generacions, amb una educació que no pot donar mai l'esquena als «veïns», a tot el que ens envolta”. | Extret del discurs del papa Francesc al Congrés dels Estats Units (24 de setembre de 2015).

Fotografia de Sergi Cámara, fotoperiodista osonenc que fa més d'una dècada que documenta el que hi succeeix a la tanca de Melilla i als campaments instal·lats a les muntanyes del Gurugú. Podeu llegir la seva experiència en aquest article publicat a El Crític: <http://bit.ly/1GCnfbH> o visitar <https://sergicamaraphot.wordpress.com>.